1 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1996 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ # 18 (1024)

Ազգ

Azg armenian daily

Հայաստանում գրիպից մահացել է 48 մարդ

Ինչպես հայտնում են պաշտոնական եւ ոչ պաշտոնական (բայց հավաստի) աղբյուրները, Հայաստանում գրիպի համաճարակի ընթացքում մահացել են շուրջ 48 մարդ: Այդ մասին մանրամասնություններ տեղեկանում ենք «[illegible]» լրատվական գործակալությունից: Իսկ [illegible] գործակալությունը վկայակոչելով նույն պաշտոնական աղբյուրները, օրերս իր հղած լուրերի շարքում հայտնում էր Սեւանի հոգեբուժարանում գրիպից 6 հիվանդների մահվան մասին: Երբ ՅԴ առողջապահության նախարարությունում համապատասխան տեղեկություններ ստանալու համար երկար ժամանակ պահանջվեց մեր զանգերը օրվա վերջում համաձայնությամբ չդրսեւորվեցին, այնուամենայնիվ, որոշեցինք չհետաձգել սույն փաստերի հրապարակումը եւ կրկին անդրադառնալ գրիպի պատվաստանյութի ներկրման խնդիրներին: «Ազգի» դեկտեմբերի 29-ի համարում տպագրված «Գրիպի դեմ պատվաստումներն անիմաստ են» նյութը նախարարության ներկայացուցչի մասնագիտական կարծիքն էր, որը հիմնավորվում էր հետեւյալ պատճառաբանությամբ, որ Հայաստանում գործություն ունեցող տեխնոլոգիաներով հարուցիչի հետազոտությունները տեւում են 4-5 ամիս, որի ընթացքում համաճարակն արդեն նվազում է: Փոխնախարարն առաջարկում էր մարդասիրական օգնությամբ դարձնել ավելի արդյունավետ եւ պատվաստանյութերի փոխարեն ներկրել ավելի անհրաժեշտ դեղամիջոցներ: Սա կայուն անգամ ոչ մասնագետների գլխում հարց է ծագում, թե ինչպես է, որ գրիպի դեմ դեղամիջոցները (որոնք, ինչպես եւ պատվաստանյութը, կարող են օգտակար լինել 2-3 տարատեսակների դեմ[illegible]) շատ ավելի արդյունավետ են համարվում, քան սեղմ ժամ տրամադրվող պատվաստանյութը: Ա. Գ.

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

ՀԱԷԿ-ում միջուկային վառելիքի երկարաժամկետ պահեստավորման գերխնդիրը լուծվում է

ԵՐԵՎԱՆ, 31 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Մեծամորի ատոմակայանի տարածքում աշխատած վառելիքի պահեստարանի կառուցմամբ Հայաստանը կլուծի միջուկային վառելիքի պահպանման գերխնդիրը», Նոյյան տապան լրատվական գործակալության թղթակցին ասաց «Հայաստոմէներգո» ընկերության վարչության պետ Աշոտ Մարտիրոսյանը: Ատոմակայանի աշխատանքի դադարեցումից հետո (1989թ. փետրվար) օգտագործված վառելիքը Հայաստանի տարածքից դուրս չի տարվել եւ մինչեւ օրս էլ պահվում է հատուկ պահեստարաններում՝ այսպես կոչված թաց մեթոդով պահպանման ավազաններում, որտեղ սակայն վառելիքի պահպանման առավելագույն ժամկետը մինչեւ 5 տարի է: Ինչպես արդեն տեղեկացրել ենք, հունվարի 26-ին Փարիզում Ֆրանսիայի ատոմային էներգիայի ընկերության՝ «Ֆրամատոմի» եւ Հայաստանի ատոմակայանի միջեւ ստորագրվեց Մեծամորի ատոմակայանում միջուկային վառելիքի պահեստարանների կառուցման պայմանագիր: Նոր պահեստարաններում կկիրառվի ԱՄՆ-ում եւ Եվրոպայում լայնորեն տարածված միջուկային վառելիքի պահպանման մեթոդը, որը հնարավորություն է տալիս միջուկային վառելիքը նման պահեստարաններում պահել շուրջ 60 տարի: «Առավել բարենպաստ ժամանակներում, երբ կվերացվի Հայաստանի շրջափակումը, հնարավոր կլինի իրականացնել օգտագործված վառելիքի տեղափոխումը այլ երկրներ», ասաց Աշոտ Մարտիրոսյանը: Նոր պահեստարանի նախագիծը մշակվել է ԱՄՆ-ում, ԱՄՆ Կոնգրեսին կից միջուկային կարգավորող մարմնի կողմից ստացել է արտոնագիր: Ըստ Աշոտ Մարտիրոսյանի, նախագծում հաշվի են առնված հայկական ատոմակայանի առանձնահատկությունները՝ սեյսմիկան (9 եւ ավելի բալ, որը համապատասխանում է առավելագույն 0,4g արագացմանը), գրունտի վիճակը եւ այլն: Բոլոր նախագծային պայմանները բավարարում են ՄԱԳԱՏԷ-ի պահանջներին: Պահեստարանի ազդեցությունը շրջակա միջավայրի վրա բացառված է:

Հայաստան-Ադրբեջան երկկողմ բանակցությունները կշարունակվեն, իսկ ԼՂՀ-ն դժգոհ է

ԵՐԵՎԱՆ, 31 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՓԱՍՏ: Դեկտեմբերին Ամստերդամում կայացած բանակցություններից հետո Հայաստանի նախագահի արտաքին քաղաքականության հարցերով ավագ խորհրդական Ժիրայր Լիպարիտյանի եւ Ալիեւի խորհրդական Վաֆա Գուլուզադեի միջեւ ծերք բերված պայմանավորվածությամբ վերջիններս մոտ օրերս դարձյալ պիտի հանդիպեն, այս անգամ Մոսկվայում: Այս առթիվ Ադրբեջանի Թուրան գործակալությունը հաղորդել է այն մասին, թե Բաքվի իշխանությունները առայժմ քննարկում են Հոլանդիայում տեղի ունեցած հանդիպման արդյունքները եւ մոտ օրերս պատրաստվում են հանդես գալ առանձին հայտարարությամբ: Թուրանը միեւնույն ժամանակ նշում է, թե այս երկկողմ բանակցությունները չեն կարող նկատվել ոչ Արեւմուտքի հաղթանակը եւ ոչ էլ միջնորդների պարտությունը: Ադրբեջանցի բարձրաստիճան մի պաշտոնյա ավելացրել է, որ այդ հանդիպումները կայանում են ընորհիվ Մինսկի խմբի ջանքերի: Բացի այդ, որոշ դիվանագիտական շրջանակներ վստահեցնում են, թե հայ-ադրբեջանական երկխոսությունը երբեք էլ խզված չի եղել, պարզապես այս անգամ այն ավելի կանոնավոր եւ հեռուստական հունի մեջ է դրվել:

Թուրքական կողմը եւս ցնցվել է ընդգծել իր ներդրումը երկկողմ բանակցությունների կայացման գործում: Այս առթիվ «Միլիեթ» օրաթերթը հիշեցնում է, թե Թուրքիան եւս երկար ժամանակ պնդում էր, թե խիստ անհրաժեշտ են կողմերի ուղղակի շփումներն ու բանակցությունները: Այս ամենով հանդերձ նշենք, որ Լեռնային Ղարաբաղի իշխանությունները այնքան էլ չեն խրախուսում Հայաստան-Ադրբեջան անմիջական շփումները՝ նկատել տալով, որ եթե դրանց չի մասնակցում նաեւ ղարաբաղյան կողմը, որն այսօր միջազգային կազմակերպությունների կողմից ճանաչվում է որպես հակամարտող կողմ, ապա նման բանակցությունների արդյունքները չեն կարող իր համար հետագա քայլերի ուղենիշ հանդիսանալ:

ԱՊՀ

Միխայիլ Կրոտովի այցը միջխորհրդարանական վեհաժողովից առաջ

Երեկ Երեւան ժամանած ԱՊՀ միջխորհրդարանական վեհաժողովի խորհրդի գլխավոր քարտուղար Միխայիլ Կրոտովը հանդիպումներ է ունեցել ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի եւ Ազգային ժողովի նախագահ Բաբկեն Արարքցյանի հետ: Միխայիլ Կրոտովը հնարկել է այս տարի փետրվարին Սանկտ Պետերբուրգում կայանալիք ԱՊՀ միջխորհրդարանական վեհաժողովի նիստի անցկացման հետ կապված մի շարք հարցեր: Հայտնի է, որ այդ նիստում պետք է քննարկվեն կազմակերպական հարցեր: Վլադիմիր Շումեյկոյի փոխարեն պետք է ընտրվի վեհաժողովի նոր նախագահ, ինչպես նաեւ հանձնաժողովների նախագահներ: Քաղաքական դիտորդների կարծիքով, սպասվում է, որ նախագահի տեղի համար պայքար կծավալվի Պետդումայի նախագահ Գենադի Սելեզնյովի եւ Ռուսաստանի Դաշնային խորհրդի նախագահ Եգոր Ստրոեւի միջեւ:

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ

Բիլ Քլինթոնը միջնորդում է Ռուսաստանին 9 միլիարդ տալու գործում

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 31 ՀՈՒՆՎԱՐ, WST: Նախագահ Քլինթոնը հանդիպել պաշտոնական այցով Վաշինգտոնում գտնվող Ռուսաստանի վարչապետ Չեռնոմիրդինի հետ եւ խոստացել աջակցել ռուսական բարեփոխումների կայունացմանը: Հակառակ Մոսկվայում վերջերս կատարված պաշտոնական կադրային փոփոխությունների, նախագահը հայտարարեց, թե ինքը խորապես համոզված է բարեփոխումների անշրջելիությանը եւ միջնորդեց Միջազգային արժութային ֆոնդի մոտ Ռուսաստանին հատկացնելու խոստացված 9 միլիարդ դոլարի վարկը: Ավելին, փոխնախագահ Գորը հայտնեց, թե Ռուսաստանում տնտեսական բարեփոխումների նկատմամբ ամերիկյան աջակցությունը պայմանավորված չի անձերով, նշելով նախագահ Ելցինը, ինչը դիտորդների կողմից մեկնաբանվեց որպես Վաշինգտոնի չեզոքությունը Ռուսաստանի նախագահական ընտրությունների հարցում: Վաշինգտոնում իր կեցության ընթացքում վարչապետ Չեռնոմիրդինը ամերիկյան պաշտոնատարներին հավաստիացրել էր «հետեւել քաղաքականությանը եւ ոչ թե անձերին», վստահեցնելով բարեփոխումների ընթացքի անխախտությունը հայտնի բարեփոխումների մեկնման դեպքում:

Հայ ընտանիքը՝ հրդեհի զոհ

ԵՐԵՎԱՆ, 31 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՓԱՍՏ: Կանադայի Լավալ Շոմեդի թաղամասի Սամսոն պողոտայում գտնվող հայերի առանձնատունը հրո ճարակ է դարձել, որի հետեւանքով ընտանիքի բոլոր 5 անդամներն էլ այրվել են: Հրդեհը բռնկվել է առավոտյան ժամը 9.30-ին՝ տան մեջ էլեկտրականության հետ անփույթ վարվելու հետեւանքով: Զոհվել են ընտանիքի 52 ամյա հայրը՝ Ժան Սարկսյանը, նրա կինը՝ եւ 3 զավակները՝ մեկը 7 տարեկան եւ հնգամյա երկվորյակներ: Հուղարկավորությունը կատարվել է Մոնրեալի Ս. Հակոբ Մայր եկեղեցում՝ Կանադահայ թեմի առաջնորդ Հովնան արք. Տերտերյանի մասնակցությամբ:

ԱՇԽԱՐՀ

Հունաստանն ու Թուրքիան ետ են քաշում զորքերը

Հունական ողողափեր խորտակվեց միծնկի կղզու մոտ...

ԱԹԵՆՔ, ԱՆԿԱՐԱ, 31 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ, AFP: Չնայած նրան, որ Թուրքիան եւ Հունաստանը սկսել են ետ քաշել իրենց զինված ուժերը կողմերի դարձած Իմիա (Կարդակ) անմարդաբնակ կղզու շրջակայքից, երկու կողմերն էլ շարունակում են ռազմաշունչ հայտարարություններ անել: Հունական զորքերն սկսել են հեռանալ կղզուց առավոտյան ժամը 6-ին: Կղզու մոտ մնացել է մեկական ռազմանավ յուրաքանչյուր կողմից:

Սակայն երկու կողմերի ղեկավարներն էլ շարունակում են պնդել, որ կղզին իրենցն է: Հունաստանի արտգործնախարար Թեոդոր Պանգալոսը եւ պաշտպանության նախարար Գերասիմոս Արսենիսը ըստ դժգոհել են, որ ՆԱՏՕ-ն չի կարողանում հաստատել երկու վաղեմի ախոյանների միջեւ: Արսենիսն ասել է. «Իրադրությունը սպառնում է, որ Հունաստանը այլ դաշնակիցներ փնտրի եւ շարունակ հզորացնի իր զինված ուժերը»: Թուրքիայի արտգործնախարար Դենիզ Բայկալը հաստատեց, որ թուրքական զորքերը ետ են քաշվել Կարդակի մոտակա Աֆրիկյան կղզուց, սակայն չհաստատեց այն լուրը, թե դա արդյունք է գիշերվա ընթացքում ԱՄՆ-ի միջնորդությամբ ձեռք բերված համաձայնության: Հունական կողմը հայտարարել էր, որ երկկողմ համաձայնություն է ձեռք բերվել հիմնականում ԱՄՆ-ի պետքարտուղարի օգնական Ռիչարդ Հոլբրուկի ջանքերով: Բացի այդ, ԱՄՆ-ի նախագահ Քլինթոնը մի քանի անգամ խոսել էր երկու կողմերի ղեկավարների հետ: 1987 թվից ի վեր, երբ Հունաստանն ու Թուրքիան պատերազմի եզրին էին, սա երկու երկրների հարաբերությունների ամենալուրջ սրումն է: Երկու վարչապետներն ուժեղ հարձակումների թիրախ են դարձել իրենց ընդդիմադիր կուսակցությունների կողմից:

Ինչպես հաղորդեցին Հունաստանի ռազմական ներկայացուցիչները, երեք հույն զինվոր կորել՝ են յորեսայրի ռազմական ինքնաթիռի՝ էգեյան ծովում միծնկի կղզու մոտ վթարի ժամանակ: «Կորցնելով կողմնորոշումը ուղղաթիռը խորտակվել է Հունաստանի տարածքային ջրերում Գրինվիչի ժամանակով 03.30-ին, անմարդաբնակ կղզու մոտ, հայտարարել են պաշտոնատար անձինք:

ԵՐԵՎԱՆ

Էներգամատակարարման հինգժամյա գրաֆիկը պահպանվում է

Մայրաքաղաքի բնակչության էներգամատակարարման գրաֆիկը 5-ական ժամ (3 ժամ առավոտյան եւ 2 ժամ երեկոյան) առայժմ պահպանվում է: Առավոտյան ժամերին տվյալ հատվածի ժամերը փոփոխվում են երկօրյա պարբերականությամբ (մ. 6-9, 9-12), իսկ երեկոյան ժամերին տվյալ հատվածի ժամերը եռօրյա պարբերականությամբ (18-20, 20-22 եւ 22-24): Հնարավորության սահմաններում բնակչությանը հոսանք է տրվում նաեւ գիշերային ժամերին, բայց այստեղ ունեն օրինաչափություն դժվար է նշել, եւ հետո, գիշերային հոսանքը հիմնականում, ինչպես ասում են, «կորած է»:

Էներգետիկայի նախարարության ժամերի ծառայությունից տեղեկացանք, որ պահպանվում է նաեւ բնակչությանը եւ այլ սպառողներին էլեկտրաէներգիայի վճարումների գանձման խորհրդական դարձած հիմնախնդիրը, եւ նույնիսկ երկժամյա անվճար էլեկտրաէներգիայի ծառայությունը մայրաքաղաքի խնայողական ... ի վիճակի չի եղել նկատելի բարելավում մտցնել այդ հարցում: Եւ դա հասկանալի է. վճարման քաղաքացին վճարում է, անվճարունակը... որտեղի՞ց եւ ինչո՞ւ վճարի: Ճիշտ է, քաղաքի որոշ շրջանների (Էրեբունի զանգված, Աշտարակի խճուղի, Խորհրդային շրջան) որոշ բազմաբնակարան վիճակը համեմատաբար բարվոք է. եւ այդ բազմաթիվ տեղերում էին զգալիորեն ավելի, երբեմն նույնիսկ շուրջօրյա է էլեկտրաէներգիա, սակայն դրանք որակ չեն կազմում եւ ավելի շատ անհանգստություն ծագող տագնապներ են հիշեցնում: Այնպես որ, չնայած ցերմաստիճանային անկման մասին մեր մտավախությունը, էլեկտրամատակարարման ժամերն առայժմ չեն ավելանում:

Եւ քանի որ բնակչության վճարունակության բարձրացման հետ դժվար է առանձնապես հույսեր կապել, մնում է սպասել մոտեցող գարնանը, որն առայժմ, բարեբախտաբար, հովհարային անջատումներից զերծ է եւ որեւէ պետական կամ ոչ պետական կառույցի կողմից չի դե կանխատեսվում: Լ. Գ.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **տեղական**

«ՄԵՏԱՔՍԻ ՈՒՂԻ 2000»

Եվրամիության 100 ավտոմեքենա կժամանի տարածաշրջան

Մարտի 25-30 Վենետիկից կմեկնարկի Եվրամիության արշավախմբերի սննդամթերքով բեռնված 100 ավտոմեքենաներից բաղկացած շարասյունը: «Մետաքսի ուղի 2000» ծրագրի մեջ մտնող այս գործողությունը իրականացնում է Եվրամիությունը: Եւ Հայաստանին ցույց տրվող մարդասիրական օգնության հարցերն էլ դարձան Երեւան ժամանած Եվրահանձնաժողովի մարդասիրական հարցերի տնօրինության սննդամթերքի օգնության բաժնի ղեկավար Ժան Պիեռ Պիետրսի գլխավորած պատվիրակության ընարկումների հիմնական նյութը: Երեկ պատվիրակությանը ընդունեց ԱՊՀ, Եվրամիության, միջազգային տնտեսական կազմակերպությունների հետ կապերի գծով նախարար Գագիկ Շահբազյանը: Ինչպես հայտնեցին ՀՀ կառավարության մամուլի ծառայությունից, հանձնաժողովի հովանու ներքո անցկացվող այս միջոցառման նպատակն է նպաստել Անդրկովկասում եւ Միջին Ասիայում ԽՍՀՄ փլուզումից հետո կազմավորված նորանկախ պետությունների հետ տնտեսական կապերի ստեղծմանը, նրանց հետ Եվրահամայնքի եւ իր տնտեսական գործընկերների միջեւ երկարամյա տնտեսական ծրագրերի մշակմանը, ներդրումների իրականացմանը: ԱԳՆ մամուլի եւ հասարակայնության հետ կապերի ծառայությունից տեղեկացանք, որ այդ կապերի զարգացման հիմնական նպատակն է օգնել շրջանի երկրներին ծանոթանալու եվրոպական պետություններին, իսկ վերջիններիս հնարավորություն տալ տարածաշրջանում ներդրումների համար կետեր հայտնաբերել:

Կառավարության մամուլի ծառայությունից հայտնեցին նաեւ, որ Հայաստանը համաձայնություն է տվել մասնակցել մարդասիրական այդ գործողությանը: Ինչ վերաբերում է շարասյանը, ապա նույն աղբյուրի համաձայն, Վենետիկից լաստանավով հասնելով Փոթի կամ Բաթում նավահանգիստները, շարասյունն այնուհետեւ կուղեւորվի Անդրկովկասի երեք հանրապետություններ, իսկ հետո՝ Միջին Ասիա:

Յուրաքանչյուր երկրում շարասյունից կառանձնացվեն տվյալ երկրի համար նախատեսված բեռները: Արշավախմբի վերջին հանգրվանը կլինի Սամարղանդը, որտեղ մայիսի վերջերին նախատեսվում է կազմակերպել միջազգային համաժողով՝ արշավախմբի անդամների, տեղացի գործարարների եւ բանկիրների մասնակցությամբ:

ԹԵՀՐԱՆ

Նախագահ Ռաֆսանջանին ընդունել է Արամ Ա կաթողիկոսին

Մեծի Տանն Կիլիկիո կաթողիկոսության դիվանից «Ազգին» ուղղված հաղորդագրությունից տեղեկացանք, որ հունվարի 21-ին Թեհրանում գտնվող իր նստավայրում Արամ Ա կաթողիկոսին ու նրան ուղեկցող անձանց ընդունել է Իրանի Իսլամական Հանրապետության նախագահ Հաշեմի Ռաֆսանջանին: Հանդիպմանը Վեհափառի կողքին ներկա են գտնվել Թեհրանի թեմի առաջնորդ Արտակ արք. Մանուկյանը, Սպահանի թեմի առաջնորդ Կորյուն արք. Պապյանը, Տանն Կիլիկիո կաթողիկոսության Ազգային կենտրոնական վարչության անդամ Թաթուլ Օհանյանը, «Ալիք» օրաթերթի արտոնատեր Ալբերտ Անենյանը, Թեհրանի թեմական խորհրդի ատենապետ դոկտ. Լեւոն Դավթյանը:

Շուրջ մեկ ժամ տեւած հանդիպման ընթացքում արծարծվել են Մեծի Տանն Կիլիկիո կաթողիկոսության առաքելության, Եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի դերի եւ իրանահայության հետ կապված մի շարք հարցեր: Զրույցի ընթացքում Արամ կաթողիկոսն իր խոր գոհունակությունն է հայտնել այն բարյացակամ ու հոգածու վերաբերմունքի համար, որ Իրանի Իսլամական Հանրապետությունը շարունակում է ցուցաբերել իրանահայության նկատմամբ:

Իր հերթին, նախագահ Ռաֆսանջանին մոտիկից է հետաքրքրվել Անթիլիասի կաթողիկոսության բնական կառույցով, միջեկեղեցական ու միջազգային հարաբերություններով: Նախագահ Ռաֆսանջանին հետաքրքրվել է նաեւ իրանահայության կյանքով եւ ցանկացել իմանալ, թե իրանահայ գաղութն այսօր ունեցե՞լ դժվարություն կամ մտահոգություն ունի: Այդ հոգածու վերաբերման համար շնորհակալություն հայտնելով հետ Արամ Ա կաթողիկոսը հավաստել է, որ անցնող տարիների ընթացքում հայ համայնքի ներկայացրած բոլոր հարցերը բարվոք լուծում են ստացել, սակայն նախագահի ուշադրությանն է հանձնել վերջնական ու հիմնական լուծման կարոտ 3 ընդգրկուն հարցեր, որոնց մասին հաղորդագրությունը որեւէ մանրամասնություն չի տվել: Նախագահ Ռաֆսանջանին ուշադրությամբ լսելով հետ խոստացել է այդ ուղղությամբ պատշաճ տնօրինումներ անել:

Հանդիպման ավարտին, Արամ կաթողիկոսը Իրանի նախագահին է փոխանցել Լիբանանի Հանրապետության նախագահի, ինչպես նաեւ Սիրիայի նախագահի, որի հետ Դամասկոսում երկար հանդիպումներ էր ունեցել Թեհրան մեկնելուց առաջ, ողջույնները: Ռաֆսանջանին Արամ կաթողիկոսից խնդրել է իր ողջույնները հղել Լիբանանի նախագահին:

Օգնության բաշխումը կշարունակվի

ՀՀ կառավարության մարդասիրական օգնության կենտրոնական հանձնաժողովը Հայ օգնության ֆոնդի հետ համատեղ 1995 թվականի դեկտեմբերի 1-ից իրականացնում էր օգնության ծրագիր, որն ընդգրկում էր Երեւան քաղաքի կրթության, գիտության, մշակույթի ոլորտների, գիտահետազոտական ինստիտուտների, պետհիմնարկների, ստեղծագործական միությունների, թերթերի ու ամսագրերի խմբագրությունների եւ այլ կոլեկտիվների շուրջ 100 հազար աշխատողների:

Կենտրոնական հանձնաժողովի առաջարկով Հայ օգնության ֆոնդը շարունակելու է մարդասիրական օգնության բաշխումը: Սույն թվականի փետրվարի 1-ից մինչեւ մարտի 1-ը ընկած ժամանակահատվածում օգնություն կտրվի Երեւան քաղաքի նախագծային ինստիտուտների, պոլիկլինիկաների, տեղական իշխանության մարմինների ապարատների աշխատողներին, վետերանների կազմակերպություններին:

Ծրագրում կընդգրկվի շուրջ 40 հազար մարդ:

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՄՈՒԼԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Եվրամիության հատկացրած հացահատիկի եկամուտները սկսում են օգտագործվել

Բրյուսելում կայացավ Եվրահամայնքի ներքին խորհրդակցությունը, որին մասնակցում էին Հայաստանի, Վրաստանի եւ Ադրբեջանի ներկայացուցիչները: Քննարկվեց տարածաշրջանի հանրապետություններում հացահատիկի գնման առանձին կազմակերպություններ ստեղծելու համար տեխնիկական օգնության տրամադրման խնդիրը: Երեք հանրապետությունների ներկայացուցիչներից, Եվրահամայնքի չորս փորձագետներից եւ երկու պաշտոնյա անձանցից կազմված խումբը խորհրդատվության ծրագրին մասնակցած չորս ընկերություններից ընտրեց «Դանագրոն», որը հիմնադրվել է եվրոպական կոնսորցիումի անդամ երկրների դանիական, հոլանդական, գերմանական, բելգիական ֆիրմաների կողմից: Ինչպես հայտնեց խորհրդակցությանը Հայաստանի ներկայացուցիչ՝ գյուղատնտեսության փոխնախարար Իշխան Մարտիրոսյանը, Հայաստանում՝ ի տարբերություն հարեւան հանրապետությունների, արդեն գոյություն ունի համանման գործառույթներ իրականացնող «Հայհացամթերք» պետական ձեռնարկությունը (տնօրեն՝ Լ. Խաչատրյան): Հայաստանը, անշուշտ, սեփական մասնագետների ուժերով ի զորու է լուծել այդ խնդիրը, բայց 1 մլն 200 հազար դոլար տեխնիկական օգնությունը (այդքան կկազմի Հայաստանի մասնաբաժինը) ավելորդ չէր լինի: Գյուղատնտեսության համակարգում բարեփոխումների ծրագրեր իրականացնելուն ուղղված այդ գումարը կտրամադրվի Եվրամիության որպես մարդասիրական օգնության հատկացրած հացահատիկի վաճառքից ստացված եկամուտներից:

Ըստ պրն. Մարտիրոսյանի, նախավարկների համաձայն 1995-ին Հայաստանում արտադրվել է 200-250 հազար տոննա հացահատիկ (ցորեն եւ գարի), որից մթերվել է դեռ միայն 25-30 հազար տոննա:

Ա. Գ.

ԴԻԼԻՋԱՆ

Գործարանի տարածքը վթարային է

Դիլիջանի հանքային ջրերի գործարանը տարեկան արտադրում է 10 մլն շիշ հանքային ջուր: Գործարանը ներկայումս վերակազմավորվել է բաց բաժնետիրական ընկերության: Ստեղծման առաջին իսկ օրվանից իր արտադրանքով ապահովել է ոչ միայն Հայաստանի, այլ նախկին միութենական հանրապետությունների պահանջարկը: Թեեւ հանքային աղերով հարուստ, բուժիչ ջուրը հիմա էլ մեծ պահանջարկ ունի, սակայն արտադրանքը իրացվում է միայն տարածաշրջանում: Ներկայումս էլեկտրաէներգիայի անբավարար մատակարարման եւ տեխնիկայի մաշվածության պատճառով գործարանն աշխատում է 10 տոկոս հզորությամբ: Ինչպես տեղեկացրեց գործարանի տնօրեն պրն. Սարգսյանը, նպատակադրվել են այն հասցնել 30 տոկոսի:

Գործարանի տարածքը հողի շերտի սահքի պատճառով դարձել է վթարային, փլուզումների հետեւանքով փակվել է գործարանին կից ճանապարհը: Թեեւ արդեն կատարվել են համապատասխան նախագծային աշխատանքներ, սակայն ֆինանսական միջոցների բացակայության պատճառով ոչինչ չի արվում:

ԱԳՐՈՊՐԵՍ

ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔ

Աջափնյակի կամուրջը սպասում է Դավիթաշենի կամրջի աջակցությանը

ԵՐԵՎԱՆ, 31 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Չորս տասնամյակից ավելի Աջափնյակի կամուրջը հնազանդորեն ծառայում էր մարդկանց՝ առանց նորոգման: Արմենպրեսի թղթակցին ասաց «Հայստրանսշին» փակ բաժնետիրական ընկերության տնօրեն Ա. Մինասյանը, նշելով, որ փոխադրամիջոցների ճնշը եւ բեռնատարողությունը տարեցտարի մեծանալու հետ մեկտեղ, շարքից դուրս էին եկել կամրջի վերին հատվածի երկաթբետոնե հանգույցները: Միաժամանակ սխալ էր նախատեսվել տեղումներից առաջացող ջրերի հեռացումը: Իսկ կամարների հիմքերին կից խոռոչները լցվել էին ջրով եւ ցեխով, դրանով կամարների վրա ստեղծելով ավելորդ ծանրաբեռնվածություն: Ստանձնված շինության ծակաստղով՝ ընկերության «Կամուրջշին» եւ «Թունելմետրոշին» դուստր ձեռնարկությունները անցած տարի իրականացրել են կամրջի հիմնական նորոգման մի մասը: Փոխվել են կառույցի վրայի հին ասֆալտն ու ջարդված սալերը, ստեղծվել է նոր ջրամեկուսիչ շերտ, երկու կողմերում տեղակայվել են ավելի բարձր բազրիքներ, ինչպես նաեւ ձեւափոխիչ ուր կարեր:

Ա. Մինասյանի խոսքերով, կարերը, որ նախկինում պատրաստված էին պողպատից, փոխարինվել են բարձրադիմացկուն մետաղական համաձուլվածքով, որը նորություն է կամրջաշինության համաշխարհային պրակտիկայում: Այն թույլ է տալիս էապես մեծացնել կամրջի երկարակեցությունը: Կոռոզիայից պաշտպանվելու համար ներկվել են մետաղական հանգույցները, պոմպերով հեռացվել է ջուրը: Քարացած ցեխը առաջիկայում դուրս հանելու եւ կամարների նորոգումները կատարելու համար «Երեւաննախագիծ» ինստիտուտում մշակվում են նոր տարբերակներ: Այսուհանդերձ, ըստ ընկերության տնօրենի, ինչքան էլ լավ նորոգվի Աջափնյակի կամուրջը, այնուամենայնիվ անկարող է դիմանալ բարձր բեռնատարողությունների: Ուստի, առավել կարեւոր է, որպեսզի զուգահեռ գործի նաեւ Դավիթաշենի կամուրջը:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Հրդեհ Մեղրիի մաքսային կետում

ՄԵՂՐԻ, 31 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հունվարի լույս 31-ի գիշերը Զանգեզուրի տարածաշրջանային մաքսատան Մեղրիի մաքսային կետում բռնկվել է հրդեհ: Համապատասխան մարմինների կողմից կատարվում է հետաքննություն: Հրդեհի պատճառով մաքսային կետի աշխատանքները մեկ օրով դադարեցվել են:

Խաչիկ Ստամբոլցյանը հիվանդանոցում՝ ծանր կոտրվածքներով

ԵՐԵՎԱՆ, 31 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Գթություն» բարեգործական միության նախագահ Խաչիկ Ստամբոլցյանը հունվարի 31-ին ծանր կոտրվածքներով տեղափոխվել է Երեւանի վնասվածքաբանության, օրթոպեդիայի եւ վերականգնողական կենտրոն, որտեղ եւ վիրահատվել է: Ըստ հիվանդանոցի հերթապահ բժիշկ Հակոբ Հովհաննիսյանի, հիվանդը ստացել է սրունքաթաթային հոդերի ոսկրերի բաց բազմաբեկորային, ինչպես նաեւ առաջին եւ երրորդ գոտկային ողերի կոմպրեսիոն կոտրվածքներ: Դժբախտ պատահարի մանրամասները ճշտված չեն: Հավաստի աղբյուրների համաձայն, Խ. Ստամբոլցյանը վայր է ընկել «Գթության» շենքի երկրորդ հարկի պատշգամբից:

ԼՂՀ. Ավտոբուսային նոր երթուղիները գործում են հունվարի 27-ից

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 31 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՄԻԱՍ: 1996 թ. հունվարի 27-ից՝ սկսած մայրաքաղաքի ավտոկայանից ամեն օր իրենց երթուղիները կսկսեն Ստեփանակերտ-Կարմիր Շուկա-Տող եւ Ստեփանակերտ-Գորիս ավտոբուսները: Տեւական հրադադարը խթանեց հանրապետության մայրաքաղաքի, շրջանների եւ դրսի աշխարհի հետ տրանսպորտային կապի ուժեղացմանը: ԼՂ Հանրապետություն թերթի թղթակցին ասել է Ստեփանակերտի ավտոկայանի դիսպետչեր Էդիկ Սարգսյանը, վերոհիշյալ երկու նոր երթուղիներից բացի, օրերս մտցվել է նաեւ Ստեփանակերտ-Մարտարաշեն ավտոբուսային երթուղին: Հուսով ենք, որ խաղաղության պայմաններում էլի կբացվեն երթուղիներ:

«ԴՐՈ» ԴԱՏ

Պաշտոնական կողմը միջնորդություն է նախապատրաստում

Փորձագետների բացատրությունները չգոհացրին փաստաբաններին, հարցաքննված վերջին փորձագետին՝ Հրայր Դանիելյանին, գրեթե հարցեր էլ չտվեցին: Ներկայացված ամբողջությամբ վերջինս նույնպես մի ֆանի փորձաքննություն էր կատարել եւ երեկ էլ դատարանում պաշտպանեց իր եզրակացությունը: Փաստաբաններին երեկ պարզվեց նաեւ, որ ամբաստանյալներին չեն գոհացրել փորձաքննության վերջին արդյունքները: Բանն այն է, որ մինչ այդ փորձաքննություններ կատարելիս նրանք կոտրված պարկուճների եւ առգրավված զենքերի համապատասխանությունը չէին արձանագրել, իսկ երբ բոլորը միասին երեք ամիս անց՝ 95 թ. մարտի 20-ից մինչեւ 31-ը կատարել են համեմատական փորձաքննություն, համապատասխանությունն արդեն ակնհայտ է եղել:

Չնայած փորձագետները պնդեցին, որ վերջնական եզրակացությունը ճշգրիտ ապացույցներ չի գրվել, այնուամենայնիվ փաստաբաններն էլ անդրդվելի մնացին: Փաստաբան Հ. Մաքսուդյանը պաշտոնական կողմից մեկ օր ժամանակ պահանջեց խնդրո առարկայի վերաբերյալ ներկայացնելու միջնորդությունը նախապատրաստելու համար: Այսպիսով, կրկին մեկ օր ընդմիջում հայտարարվեց: Ավելացնենք, որ նույն փորձագետները համեմատական են կատարել նաեւ Մարիա Յոլդաշյանի սպանության փորձից հայտնաբերված պարկուճների հետ եւ նմանություն չեն արձանագրել:

Ա. Պ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 2 տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065
e-mail INTERNET azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագրի տեղակալ
ՍԱՄՎԵԼ ԴՈՒԼԱՆԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562063
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
[illegible]
Apple Macintosh
համակարգչային-շարվածքը
«Ազգ» թերթի
Յօդուածը «Ազգին» պատկանում է
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Կուսակցական

ՌԱԿ Բեյրության խմբակը շարունակում է խախտել ՀՀ օրենքները եւ միջկուսակցական հարաբերությունների նորմերը

ՀՌԱԿ Մամլո դիվանի հայտարարությունը

Ինչպես հայտնի է, Հայաստանի ՌԱԿ Հանրապետական վարչությունը կուսակցության շրջանային վարչություններին եւ ակումբներին հասցեագրված թիվ 3 շրջաբերականում հիմնավորելով ՌԱԿ Բեյրության ԿՎ կողմից ՀՀ օրենքների խախտման փորձերը, խզել էր իր բոլոր հարաբերությունները այդ մարմնի հետ։ Ի պատասխան դրա, վերջերս Բեյրութում գործող Ռամկավար Ազատական կուսակցության Կենտրոնական վարչությունը տարածել է մի փաստաթուղթ, որը վերնագրված է «ՌԱԿ-ը բծախնդրօրէն յարգած է ու կը յարգէ Հայաստանի Հանրապետութեան օրէնքները։ Ի պատասխան ՀՌԱԿ-ի թխածոյ մէկ յայտարարութեան»։ Սույն ՀՌԱԿ-ի Մամլո դիվանը հրապարակում է այդ փաստաթուղթը ամբողջապես։ Սակայն վերջինիս անգամ պարզ ընթերցումը ցույց է տալիս, որ սփյուռքյան այդ կազմակերպության ներկայիս ղեկավար մարմինը շարունակում է կոպտորեն խախտել ՀՀ օրենքները, մասնավորապես ՀՀ օրենքը հասարակական-քաղաքական կազմակերպությունների մասին, հայհոյանքներ շաղ տալով ուղղված ՀՌԱԿ-ին եւ նրա քաղաքական ղեկավարությանը ու շարքերին։ Փաստաթղթի որակը մեկ անգամ եւս հաստատում է, որ ՌԱԿ Բեյրության խմբակը գտնվում է լուրջ ճգնաժամում, խախտում է ՌԱԿ 18-րդ եւ 19-րդ ընդհանուր պատգամավորական ժողովների որոշումները եւ ոչ մի առնչություն չունի մեր ազգային հարստությունը հանդիսացող Ռամկավար Ազատական Կուսակցության հետ։

Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության Մամլո դիվանը սույն հրապարակումով պարզաբանում է եւ հերքում Բեյրությից տարածվող այդ զրպարտչական գրության բովանդակությունը։

Գրության սկզբում նշվում է, որ իբր ՀՌԱԿ-ը հիմնվել է 1991 թ.-ին Մոնրեալում գումարված ՌԱԿ 18-րդ Ընդհանուր պատգամավորական ժողովի կողմից եւ, որ վերջինս հաստատել է նրա ծրագիր-կանոնագիրը։ Նման հայտարարությունը անհրազեկության առաջին կարգի դրսեւորում է։ Իրականում ՀՌԱԿ-ը հիմնադրվել եւ պաշտոնապես արձանագրվել է Հայաստանում 1991 թ. ընթացքում։ Կուսակցության պաշտոնական արձանագրման համար փաստաթղթերը նախապատրաստել է Հիմնադիր խորհուրդը (նախաձեռնող խումբը)։ Համաձայն ՀՀ օրենքի, կուսակցությունն արձանագրվել է ՀՀ արդարադատության նախարարության կոլեգիայի որոշմամբ, իսկ ՀՌԱԿ առաջին ծրագրային եւ կանոնադրական փաստաթղթերը վերջնականապես ընդունվել են ՀՌԱԿ 1-ին Պատգամավորական ժողովի (1991 թ. դեկտեմբեր) կողմից։ Հայտնի է, որ ՌԱԿ 18-րդ ընդհանուր պատգ. ժողովի կողմից նշվել է գանկության մասին Հայաստանում ունենալ Ռամկավար Ազատական գաղափարախոսությունը դավանող քաղաքական կուսակցություն, սակայն այդ մարմինը ոչ իրավասու է, ոչ էլ երբեւէ հնարավորություններ է ունեցել Հայաստանում հաստատելու ինքնուրույն քաղաքական միավորում, այլ միայն քաջալերել եւ օրհնել է ՀՌԱԿ-ի կայացումը։

ՀՌԱԿ ծրագիրը ընդունվել է կուսակցության 2-րդ համագումարում (1993 թ. ապրիլ)։ Այն միայն պատմագաղափարախոսական գծի ընդհանրություն ունի ՌԱԿ ծրագիր-կանոնագրի հետ, լրջորեն տարբերվում է նրանից թե՛ ծավալով եւ թե՛ բովանդակությամբ։ ՀՌԱԿ կանոնադրությունը վերամշակվել է եւ լուրջ փոփոխություններով վերահաստատվել ՀՌԱԿ 3-րդ պատգ. ժողովի կողմից (1994 թ. մարտ)։ Այդ փաստաթուղթը նույն ժամկետին հաստատվել է ՀՀ արդարադատության նախարարության կողմից։

Մինչեւ ՌԱԿ ներկա Կենտրոնական վարչության ընտրությունը ՌԱԿ-ՀՌԱԿ հարաբերությունները իրապես եղել են բարյացակամ, ընկերային, հիմնվել ի ռաս գործերին չմիջամտելու սկզբունքների վրա, որոնք, ի դեպ, չեն խախտվել նաեւ վերջին Կիպրոսում գումարված ՌԱԿ 19-րդ ընդհանուր պատգամավորական ժողովի ընթացքում։ ՀՌԱԿ ՀՎ-ը երբեք չի ղեկավարվել եւ նյութական օգնություն չի ստացել դրսից։ Փոխհարաբերությունները կրել են հիմնականում ինֆորմացիոն բնույթ, փոխադարձ հարգանքի, զորակցության դրսեւորումներով։

Այնուհետեւ, գրության մեջ հեղեղում են հայհոյանքի եւ զրպարտանքի արտահայտություններ ուղղված ՀՌԱԿ քաղաքական ղեկավարության եւ կուսակցության հասցեին, մասնավորապես «քաղաքականապես տհաս», «անդիմագիծ խնկարկուներ», «այլանդակություններ եւ ամբաստանության մորագերծումներ», «մութ անցյալի տեր անձինք», «ազգավնաս ծրագրեր» եւ այլն։ Նման կարգի արտահայտությունների առատությունը բացահայտում է հեղինակների մտային ունակությունները եւ բարոյական հասկացողությունները, որոնք անհարիր են իրենց հարգող որեւէ քաղաքական կազմակերպության ղեկավար մարմնի համար։

Գրությունն անգամ հետեւյալ տողերն է պարունակում. «Որովհետեւ օտար աղբիւրներէ ջուր խմող եւ մութ ուժերու ծառայող քաղաքական այդ գաճաճները»... Անշուշտ չմարզաբանելով, թե այդ ինչ «աղբիւրների» եւ «մութ ուժերի» մասին է խոսքը, բեյրության խմբակը փաստորեն անցնում է պարկեշտության եւ բարոյականության սահմանը։

Գրության մեջ նշվում է, որ ՌԱԿ-ը Հայաստանում հիմնել է ինչ-որ կառույցներ։ Պաշտոնապես հայտարարում ենք, որ ՌԱԿ-ը Հայաստանում ՀՌԱԿ-ի հետ առնչվող որեւէ կառույց չի հիմնել։ Սակայն մեզ հայտնի է, որ ՌԱԿ նոր վարչությունը վերջերս Հայաստանում հաստատել է իր «լիազոր» ներկայացուցչին (օտարերկրյա քաղաքացի), որը եւ փորձում է միջամտել Հայաստանի ներքաղաքական գործերին, ինչը անշուշտ ՀՀ օրենքի եւս մեկ խախտում է Բեյրության խմբակի կողմից։

Իր գործունեության հինգ տարիների ընթացքում ՀՌԱԿ-ը երբեք իր գաղափարախոսությանը հակառակ քաղաքական դաշինքների մեջ չի եղել եւ այդ փաստը հայտնի է հանրապետության քաղաքական շրջանակներին։ Իսկ ինչ վերաբերում է ՀՌԱԿ-իշխանությունների փոխհարաբերություններին, կուսակցությունը հավատարիմ մնալով հանդերձ կառուցողական ընդդիմության վարքագծին, երբեք չի հրաժարվել 1991 թ. նախագահական ընտրություններում կայացրած իր որոշումներից, իսկ գրության մեջ բերված մեջբերումները մեկ անգամ եւս ցույց են տալիս բեյրության խմբակի փորձերը՝ սեպ խրել կուսակցության եւ Հայաստանի իշխանությունների միջեւ, դրանով իսկ փորձելով կարեւորել իրենց դերը քաղաքական կյանքում։ Դրա փոխարեն շատ ավելի կարեւոր եւ արդյունավետ կլիներ, որ ՌԱԿ նորընտիր Կենտրոնական վարչությունը, իր նախորդի օրինակով, փոխանակ դեկլարատիվ հայրենասիրության, գործնական մասնակցություն ունենար «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամին, հատկապես Լիբանանում եւ Սիրիայում, որտեղ սահմանափակվում են նրա ազդեցության ոլորտները, եւ որի անհրաժեշտության մասին ՀՌԱԿ ղեկավարների կողմից բազմիցս հուշվել է նրանց։

ՀՌԱԿ ՀՎ Մամլո դիվանը կրկին տեղեկացնում է, որ 1993-95 թթ. ընթացքում կուսակցության բժախնդիր կրկնապատկվել է, կուսակցության ՀՎ կազմում ընդգրկված են հանրապետությունում ճանաչված հասարակական քաղաքական գործիչներ, տնտեսության, մշակույթի, գիտության առաջատար ներկայացուցիչներ, որոնց կենսագրությունը հայտնի է հասարակության լայն շրջաններին։

Այնուհետեւ, ռամկավարության եւ ազատականության գաղափարներից շատ հեռու գտնվող քաղաքական մի [...] գործող խումբը փորձում է արգելքների լեզվով խոսել օրինականապես գործող սույն երկրում տեղության քաղաքական կուսակցության հետ։ ՀՌԱԿ Մամլո դիվանը լիազորված է հայտարարելու, որ ՀՌԱԿ զինանշանը եւ ՀՌԱԿ դրոշը ամրագրված են ՀՌԱԿ կանոնադրությամբ, որը հաստատված է ՀՀ պետական մարմնի կողմից եւ չեն կարող հանդիսանալ որեւէ երկրի կողմից պաշտոնապես գրանցում չունեցող (ինչպիսին ՌԱԿ կենտրոնական վարչությունն է) մարմնի մենաշնորհը։ Ինչ վերաբերում է խնդրի բարոյական կողմին, ապա կոպտորեն խախտելով ՌԱԿ 18-րդ եւ 19-րդ ընդհանուր պատգամավորական ժողովների որոշումները, այդ կազմակերպության կենտրոնական վարչությունը ինքն իրեն զրկել է ավանդական կուսակցության իրավահաջորդությունից, վարկաբեկում է հերոսական ավանդույթներ եւ ազգային մեծագույն արժեքներ ունեցող 75-ամյա կուսակցության պատիվը։

Ծանոթ լինելով սփյուռքի ազգային, քաղաքական կյանքում ուժերի իրական փոխհարաբերություններին, ՀՌԱԿ-ը վստահ է, որ մոտ ապագայում ՌԱԿ ղեկավար մարմնում պատահականորեն տեղ գտած մարդիկ կարժանանան արդարացի գնահատականի, իսկ սփյուռքում գործող ՌԱԿ կուսակցությունը կշարունակի իր ազգային գործունեությունը ի նպաստ հայոց ինքնուրույն պետականության կայացման, հօգուտ հայ ժողովրդի գերագույն շահերի։

ՀՌԱԿ ՄԱՄԼՈ ԴԻՎԱՆ

ՌԱԿ-ը բծախնդրօրէն յարգած է ու կը յարգէ Հայաստանի Հանրապետութեան օրէնքները

Ի պատասխան ՀՌԱԿ թխածոյ մէկ յայտարարութեան

1991 տարիին, Մոնթրէալի մէջ գումարուած ՌԱԿ ԺԸ. Ընդհանուր Պատգամաւորական Ժողովը [illegible]

[illegible]

ՌԱԿ
ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ԳՈՐԾԻՉՆԵՐ

Մեծ Բրիտանիայի վարչապետ Լլոյդ Ջորջը ֆրանսերենին լավ չէր տիրապետում: Հենց դա էլ տեղի տվեց «պատմական թյուրիմացության»: ...Ֆրանսիական Կաննի քաղաքում առաջիկայում կայանալիք կոնֆերանսի տեղի ընտրության հարցի քննարկման ժամանակ, իտալական պատվիրակը տեղից բղավեց ֆրանսերեն. «Ջենովա»: Լլոյդ Ջորջը կապիտալիստական աշխարհի հզորներից մեկը, անգլերենով պատասխանեց «Համաձայն եմ», կարծելով, որ խոսքը Ժնեւ քաղաքի մասին է: Բանն այն է, որ «Ջենովա» եւ «Ժնեւ» անունները ֆրանսերենով հնչում են գրեթե միատեսակ: Լլոյդ Ջորջը իր սխալն ընդունել չէր ցանկանում, եւ կոնֆերանսը տեղի ունեցավ իտալական Ջենովա քաղաքում, որը գտնվում է Միջերկրական Լիգուրիական ծոցի ափին: Կոնֆերանսը պատմական էր նրանով, որ դա եվրոպա-

կապիտալիստական Եվրոպայի բարձրակարգ կառավարությունների հետ համաշխարհային ճգնաժամի «մեղմացման, նոր պատերազմների կանխման եւ խաղաղության ապահովման համար», կրողնի նույնքան անցանկալի տպավորություն, սակայն՝ արդեն մեր բարեկամների եւ կողմնակիցների վրա նաեւ Եվրոպայում, նաեւ Ռուսաստանում: Դրա համար մեզ չեն զոհաբերի...»:

Խոսելով Բեկզադյանի այս նախաձեռնության մասին, տեղին է նշել Չիչերինին ուղղված նրա մի այլ նամակի մասին, որ գրվել էր 1921-ի մարտի 16-ի խորհրդա-թուրքական անհաջողակի պայմանագրի ստորագրման դրամատիկ պայմաններում:

Ինչպես հայտնի է, թուրքերի պահանջով Հայաստանի պատվիրակությունը արտաքսվեց Բեկզադյանի գլխավորությամբ, բանակցություններին չմասնակցեց: Այդ նույնը

մեր կողմից Կարսը պաշտպանելու ու մի քանի չի արվել: Ընկ. Բեկզադյանը գործը պատկերացնում է այսպես, իբր, բանակցությունները սկսվեցին մեր հանձնաժողովի առաջին նիստից: Նա արտասովոր կերպով բարդացնում է այն, որ հանձնաժողովի նիստերը սկսվեցին մեր եւ թուրքերի միջեւ իրական բանակցությունների սկսվելուց գրեթե երկու շաբաթ հետո: Բանակցությունների ամենավարված փուլն ընթացել էր բնավ ոչ թե հանձնաժողովի նիստերը, այլ մասնավոր անդրկուլիսյան բանակցությունների ժամանակաշրջանը: Հանձնաժողովի աշխատանքը սկսվեց միայն այն բանից հետո, երբ հիմնական հարցերը լուծված էին: Ուստի պայմանագրով նախատեսված սահմանը բնավ չի հանդիսանում որպես ուղղակի շարադրված մեր ծրագրին, այլ դա երկարատեւ ամենադժվար պայքարի արդյունք է: Բանակցություննե-

ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Հայազգի դիվանագետները

Ալեքսանդր Բեկզադյան

խորհրդային պետության ներկայացուցիչների առաջին հանդիպումն էր Արեւմուտքի փորձառու դիվանագետների եւ պետական գործիչների հետ: Խորհրդային պատվիրակության անդամ էր նաեւ Ալեքսանդր Բեկզադյանը:

...Խորհրդային պատվիրակությունը նախապատրաստվում էր կոնֆերանսին: Մանրազնին կերպով ճշտվում էին դաշնակիցների պահանջների վերաբերյալ հարցերը, փոխառությունները, ազգայնացված ձեռնարկությունները: Մոսկվայի հետ պահպանվում էր ծածկագրային մշտական կապ: Այդ աշխատանքներին գործուն մասնակցություն էր ցուցաբերում նաեւ Ալեքսանդր Բեկզադյանը: Բառիս բուն իմաստով զարգացած, մտածող, տաղանդով հայ դիվանագետը մշտապես պատվիրակության ուշադրության կենտրոնում էր: Նրա հետ հաշվի էին նստում, խորհրդակցում:

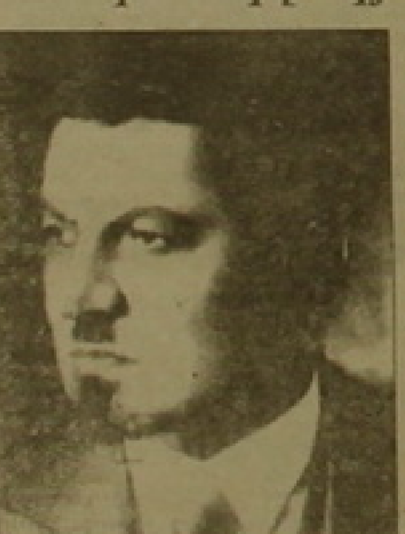

Ջենովայի կոնֆերանսին Բեկզադյանի անձնական մասնակցության մասին է խոսում նրա նամակը խորհրդային պատվիրակության ղեկավար Չիչերինին, որն առաջին անգամ հրապարակվեց 1989 թվականին: Այն թվագրված է 1922-ի ապրիլի 9-ը երեկոյան ժամը 8.30: Խոսք ընթերցելով կոնֆերանսի բացման Չիչերինի ճառը, Բեկզադյանը միաժամանակ գործնական խորհուրդներ է տալիս, լավ եղության առաջարկում է ուժեղացնել այս կամ այն մասը: «Ինձ թվում է, որ մենք ամեն ինչ ճիշտ է անենք, որ ոչ մեկի առաջին իսկ հանդիպումից չխրտնեցնենք կոնֆերանսի մասնակիցներին: Ինձ հայտնի են Գենուայի դիվանագետները, սակայն ինձ թվում է, որ դրանք տեղյակ են այդ նպատակով, ճառի այդ կառուցման համար, նրա մասերի այդ համաչափության դերով: Իսկ երբ եմ բարձրացնում, որ դա լինելու է մեր առաջին եւ վերջին ճառը եւ այդ պատճառով նրան այդ հռչակագրի բնույթը, նշելով այն եզրակացությունից, որ մեր ճանապարհը «Ջենովայից դուրս է», ապա նույնիսկ այս պլանում երկրորդ էջի բովանդակությունը այն մասին, որ մենք

նրանք պահանջեցին Կարախանի վերաբերյալ: Եվ հետո Կարախանի հայկական ծագումից, թուրքերը հասան այն բանին, որ Ռուսաստանի արտգործժողկոմատի արեւելյան երկրների գործերը վարող ժողկոմի տեղակալը հեռացվեց բանակցություններից: Ինչպիսի ըմբռնումը թուրքերի եւ ինչպիսի թուլամտությունը Կրեմլի դիվանագետների կողմից:

Դժբախտաբար հոդվածիս հեղինակին չհաջողվեց գտնել Բեկզադյանի այդ նամակի տեքստը: Սակայն Ռուսաստանի Դաշնության ԱԳՆ արխիվում գտա Չիչերինի ուղարկած պատասխանը, որը լույս է սփռում այն օրերի դրամատիկ պահերի վրա:

Ահա թե ինչ էր գրում Չիչերինը վիրավորված Բեկզադյանի նամակի կապակցությամբ Մոսկվայում Հայաստանի խորհրդային կառավարության մշտական ներկայացուցիչ Սահակ Տեր-Գաբրիելյանին:

Հարցերի բնույթ

Ընկ. Բեկզադյանի ստորագրությամբ մի դիմում եմ ստացել, որը լի է ռուս-թուրքական կոնֆերանսի ռուսական պատվիրակության ուղղված մեղադրանքներով: Դիմումը ի հայտ է գալիս այն բանից, որ, իբր, [...]րի յուրաքանչյուր քայլը ուղեկցված էր Կենտկոմի որոշումներով...»:

Անդրկովկասի ժողկոմխորհի նախագահի տեղակալի պաշտոնում չորս տարի աշխատելուց հետո (1926–1930) Բեկզադյանը վերադառնում է դիվանագիտական գործունեության: 1930 թվականի նոյեմբերին նա նշանակվեց Նորվեգիայում ԽՍՀՄ լիազոր ներկայացուցիչ: «Խորհրդային նոր լիազոր ներկայացուցիչը, որը, հավանական է, Ստոկհոլմ կժամանի մոտակա ամսվա ընթացքում, ռուսական կոմունի շրջանում բավականին հեղինակավոր դեմք է», 1930 թվականի նոյեմբերի 5-ին գրում էր նորվեգական «Թիդենս թեյն» թերթը, ընդգծելով, որ «խորհրդային լիազոր ներկայացուցիչը ֆինանսական եւ առեւտրա-տնտեսական հարցերի խոշոր մասնագետ է»:

1934 թվականի նոյեմբերին Բեկզադյանը ուղարկվեց Հունգարիա որպես ԽՍՀՄ լիազոր ներկայացուցիչ: Այդ երկրի հետ դիվանագիտական հարաբերությունները հաստատվել էին միայն 1934-ի փետրվարին: 1935–1936 թվականներին առաջին քայլերը կատարվեցին երկու երկրների միջեւ տնտեսական համագործակցության բնագավառում: Քաղաքական բարդ պայմաններում, երբ երկրում սկսում էին գերիշխել ֆաշիստական տրամադրությունները (ազգային նախարար Գյոմբյոշի ակտիվ մասնակցությամբ), Բեկզադյանը ճկուն գործունեություն էր ծավալում:

Բեկզադյանի ակտիվ գործունեությունը երկար չտեւեց: Արդեն ծայր էին առնում անհասկանալի դատավարությունները: Բռնությունները ուղղված էին նախեւառաջ դիվանագիտական կադրերի դեմ: 20-ական եւ 30-ական թվականների ԽՍՀՄ դիվանագիտական ներկայացուցչությունների 120 ղեկավարներից կենդանի մնացին միայն 14-ը: 1937-ին Բեկզադյանը հետ կանչվեց Մոսկվա: Նա բաժանեց արտգործժողկոմատի բազմաթիվ աշխատակիցների ճակատագիրը:

ՀԵՆՐԻԿ ԱՍԼԱՆՅԱՆ

ՄԻՆԻ ԳՐՈՒՅՔ

Մի պատմության պատմություն

Քաղաքական խարաքաղնիս

Ըստ Հովհաննես Թումանյանի, որոշ կրճատումներով եւ հավելումներով

ՀՅԴ-ն մտել էր, վարակվել բժշկությանն անհայտ «Դրո» վիրուսով, անկողին ընկել, տանջվում էր ազգային ցավերի տաքության մեջ: Պետական այրերը հիվանդի շուրջը հավաքված՝ պառլամենտը լիքը զրույց էին անում, «Մարլբորո» ծխում:

- Տղե՛ք, սա որ էրեսի ոչ, բան չի դառնալ, էկեք սրան մի խարաքաղնիս անենք, - ծխի միջից առաջարկեց կուսակցական լիդերներից մեկը:

- Հա էդ խելքս կտրեց, հավանություն տվեց մի ուրիշը:

- Դրան էլ ճար չկա, ծեն տվին էս ու էն կողմից:

- Հը՞ Հը Դը՞...

- Հը՞:

- Ասում ենք խեխարկենք խարաքաղնիս անելու օգտին, ի՞նչ ես ասում:

- Վախենում եմ... չդիմանամ...

- Տո՛, կդիմանաս, կոմկուսը հո չե՞ս:

- Դե ... դուք գիտեք... ծեզ... մատաղ:

- Պարոններ, պղինձը ջուր լցրեք բերեք, մի փետ էլ քար բերեք կրակն ածենք, տախտան:

Պղինձը դրին կրակին, քարերն ածին կրակի մեջ ու նստեցին հեռուստացույցի շուրջ՝ «Ժամանակավար»-ը նայելու:

Կուսակցական լիդերն նկսեց պատմել, քանի հոգի են ազատվել խարաքաղնիսով՝ «Չարաշահություն» բլոկի վերծակի տակ մտնելով, մինչեւ որ ջուրն եփ էկավ, քարերն էլ կարմրեցին:

- Դե, ժամանակն ա, վե՛ր կացեք:

- Տղե՛ք, վախենում եմ..., կանչեց հիվանդը:

- Դու սո՛ւս կաց: Մի երկու հատ լեհեր բերեք, մի չորս ու հինգ ուժով պատգամավոր էլ էկեք էստեղ:

Շորերով փաթաթած եռման ջրով լիքը պղինձն ու հիվանդին դրին իրար հետ, կարմրած քարերը լցրին ջրի մեջ, քարերը թշշացին, ամպի նման գոլորշին սկսեց բարձրանալ, ծածկով վերմակները ծածկեցին ու չորս կողմից վրեն տղերք նստեցին:

- Վա՜յ, խեղդվեցի՛, խուլ գոռում էր հիվանդը:

- Խեղդվիլ չես... պարոնա՛յք, տղերք նստեցեք: Գլուխն ու ոտքը ամուր պահեցեք:

Հիվանդն աղաղակում էր, օրհասական ջանքեր էր անում շարժվելու, բայց հինգ վեց ածդահա վրեն նստած չէին թողնում:

- Ո՞ւր ես գնում, կանչում էին էս ու էն կողմից, վերեւից սեղմում ու հոհռում:

- Հիմի թե չէ՞ իրենց:

Լիդերը ՀՅԴ-ի վրա նստած «Մարլբորո» քերանին շարունակում էր իր պատմությունը: Պատմությունը որ վերջացավ (վեց ամիս անց), վեր կացան, վերմակները ետ քաշեցին: Գոլորշին պառլամենտը բռնեց, բայց ՀՅԴ-ն...

- Հը՞ Հը Դը՞...

Ծպտուն չի գալի:

- Հը Հը Դը՞...

Պատասխան չի տալի: Ձեն տվին, շարժեցին, քաշքշեցին: ՀՅԴ-ը չկա:

- Պարոնայք, էս ո՞նց էլավ, մոլորված արտասանեց խարաքաղնիսի հեղինակը: Մյուսները լուռ էին:

- Վա՜յ, տուններս քանդվե՛ց..., ծղրտացին հիդականները:

Ու մինչ հիդականները սուգ էին անում, Ազգային ժողովի պատգամավորները արեւելող անելով պատմում էին, թե քանի հոգի են խեղդվել խարաքաղնիսից:

- Տո՛, դե ճակատի գիր ա էլի, հո նրանց էլ մենք չենք խեղդել:

Բոլորը գլուխները կախ արած լուռ էին ու «Մարլբորո» ծխում:

ԳՆՈՒՆԻ ՔՈԼԱՅԱՆ

ՄՏՈՐՈՒՄՆԵՐ

Մարդ Աստծո

Ծնողը երեխայի հետ խաղ է անում, երեխան չի վիրավորվում: Աստված մարդու հետ խաղ է անում, մարդը վիրավորված է:

Սատանային դաշնակցած՝ միշտ յաղթանդաս ուրիշի դժբախտության վրա, միշտ զայրանաս սեփական ցավերից: Աստծուն դաշնակցած՝ միշտ վայելես խաղաղ մի խնդություն, միշտ տխրես սեփական մեղքերի համար, որոնց հետեւանքով տանջվում ես: Երկուսեք առկա են ե՛ւ ուրախություն, ե՛ւ տրտմություն: Դու ես ընտրում:

Ես հավակնում եմ կրակապաշտների թուլությունը. նրանք մեռնում էին:

Կասեն՝ մկանը, ոչխարը՝ խոտը ուտել լուսելու այլընտրանքի խաղ չունեն: Ըստ հրահանգի գործող եւ հրաման կատարող զինվորականը՝ նույնպես: Կեղծ ժողովրդավարության լծի տակ «խաղաղացիները» չարիք ընտրելիս արդարանում են իրենց թուլությամբ, թեեւ նրանց էր տրված այլընտրանքը որպես մարդկային գլխավոր հատկանիշ:

Կարո՞ղ ես արդյոք այնպես ապրել, կարծես չես էլ ծնվել: Յուրաքանչյուր խնդիր ծագում է իր լուծման հետ միասին:

Երբ Աստված քեզ պահպանել է հավանական մահերի կրիտիկական պահերից, արդյոք ոչ նրա համար, որ դու խրվես նոր մեղքերի մեջ: Սատանայի գլխավոր խնդիրն այն է, որ ոչ մեկը չի կարող իրենից «պլսպ» առ Աստված: Երբ երկրագունդը պայթի, տեղ գերից «մազ չի պակսի»: Ինչպես պատմության տրամաբանությունից կարելի է ասել, որ իրենց մահով ոչ ոքի չեն զարմացնի, թեեւ մահը յուրաքանչյուր մեռնողի համար հայտնագործություն է: Ներեցեք ձեր թշնամիներին, որովհետեւ ձեր նախկին մարմնավորումների ժամանակ ձեր կողմից վնասված հոգիներ են: Իրբեւ իմաստուն միտքերաբանություն ասում են. «Ամեն ինչ մնում է մարդկանց»: Այս աշխարհի եղածն ի՞նչ է, որ ափսոսս թողնել ուրիշներին: Չարիքի պետականացումը Աստծո բողոքությունն է, որովհետեւ մարդն այն չվերացրի պատասխանատվության: Ո՛ր մեծ կանոն հայրենիքը ծախում են սաղրանով:

Ինչպես որ գերեզմա քո մտքերի, խոսքերի, արարքների շաղախով նախապատրաստում ես քո այդ գերեզմանները, այնպես էլ քո կյանքի բովանդակությամբ նախապատրաստում ես քո անդրշիրիմյան գոյության բնույթը:

Երեւելի մարդկանց նամակների առկայությունն ապացույց է, որ մարդկային "Կեղեւը չէ ամենակարեւորը: Քո հակառակորդի գործողությունների տրամաբանական ընթացքի հայտնագործությունը հաղթանակի կեսն է: Մյուս կեսը կախված է քո կամային կարողություններից:

Այն բանից հետո, ինչ հիմնարկներում ու գործարաններում վերացան կոմունիստական կուսբջիջները, Դժոխքը դիվերսիոն ոճով զորացրեց քաղաքական ... աշխատանքները իր գաղութներում:

Ամեն մի կուսակցություն մյուսի համար աղանդ է: Պետական կրոն համարվում է այն կուսակցությունը կամ բլոկը, որ հասել է իշխանության: Դրա ղեկավարն իրեն զգում է իբր աստված, սահմանադրությունը՝ Աստվածաշունչ, մինիստրները՝ սրբեր, ոստիկանությունը՝ հրեշտակներ, կոնֆորմիստ մտավորականությունը՝ քահանաներ, ԱԺ-ն՝ եկեղեցի, ժողովուրդը՝ հավատացյալներ կամ անհավատներ, օրենսդրությունը՝ սաղմոսերգություն, դեմագոգիան՝ պատարագ, կալանավայրը՝ դժոխք, բանտը՝ քավարան, դեսպանատունը՝ արտասահմանյան դրախտ: Ցավոք այս պիտի է քաղաքական փարիսեցիության համայնապատկերը, ասաց

ՎԱՐԱԶԴԱՏ ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆ

«Շանթ»-ը եւ Հայաստանի «ԿՎՆ» ասոցիացիան ընդունում են ԿՎՆ-ի հեռուստատեսային հանրապետական 4-րդ առաջնությանը մասնակցելու հայտեր:
Հայտերն ընդունվում են մինչեւ մարտի 15-ը: Տեղեկանքների համար զանգահարել 56-55-57, 52-79-71:
ԿՎՆ-ի հայկական լիգան Ուրախների եւ հնարամիտների միջազգային ակումբը անցնելու առաջին քայլն է:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ**

Ֆրանսիայում տարածուած աղանդներն իրենց բնոյթով եւ նպատակադրումներով խիստ տարբեր են: Դրանց մի մասը փառատոն, փիլիսոփայական ընկերութիւններ են: Բայց կան նաեւ վտանգաւոր աղանդներ: Օրինակ, «բաժական» բնոյթի խմբաւորումները հիվանդներին համախ ցնցում են իսկական բժշկութիւնից, վտանգի ենթարկելով նրանց ռն 53 աղանդաւորների նախորդ կոլեկտիվ սպանութիւնը կազմակերպել էր 1994 թ. հոկտեմբերի 4-ին: Այդ աղանդից պատասխանատու վերկված ատամնաբոյժ Թիերի Յուգենը, որը 14 տարի աղանդի նաւանորդն հետևողն էր եղել, օրերս վերահրատարակված «54-րդը» գրքում նշում է, որ ինքը Շվեյցարիայի ոստիկանութեանը նախազգուշացրել էր աղանդի երկրորդ զանգվածային մի կարողանան վերահսկել մասնավորապես աղանդների եկամուտները եւ անչափահասների հանդեպ դրանց վերաբերմունքը: Դործող օրենսդրության սահմաններում արդեն իսկ դատական գործեր են հարուցված 8 աղանդների «Դիտարանական եկեղեցու», «Մանդարոմի», «Ընտանիքի» (նախկին «Աստծո զավակներ»), «Նոր Ակրոպոլիսի», «Աստծո կացարանի», «Հոտսպի»,

ՀՐԱՏԱՊ ՀԱՐՑ

Ֆրանսիան փորձում է դայխարել երկրի 172 աղանդների դեմ

Դեռ վերջերս ֆրանսիացիներին թվում էր, թե աղանդները Ֆրանսիայում այնքան էլ լայն տարածում չունեն եւ կենտրոնացած են գլխավորապես մի քանի մեծ քաղաքներում: Սակայն խորհրդարանային հետաքննիչ հանձնաժողովի այս տարվա հունվարի 10-ի զեկուցագրից պարզվեց, որ աղանդները երկրում խիստ տարածված են եւ ընդգրկում են բոլոր 95 դեպարտամենտները, թափանցել են նույնիսկ փոքր գյուղեր: «Էքսպրես» հանդեսը հունվարի 18-ի համարում հրապարակել է մինչեւ օրս երկրում բացահայտված 172 աղանդների լրիվ ցանկը եւ դրանց տարածման վայրերն ըստ դեպարտամենտների: Ցանկում նշված չեն միայն աղանդների հետ կապված առեւտրական կազմակերպությունները, ինչպես նաեւ «Եհովայի վկաները», որոնք ընդգրկում են բոլոր աղանդների շուրջ 160 հազար հայտնի հետեւորդներից 130 հազարին:

կյանքը: Վտանգավոր աղանդները («Մուն», «Մանդարոմ» եւ այլն), ծգտելով տնտեսական եւ նույնիսկ քաղաքական իշխանության, սպառնում են ժողովրդավարությանը: Իսկ աշխարհի վերջն ավետող կազմակերպություններ, «Արեւի տաճարի» նման, կարող են հանգեցնել իրենց հետեւորդների ծրագրված զանգվածային սպանությունների: Ցանկից երեւում է, որ մայրաքաղաքից դուրս աղանդներն ամենից շատ տարածված են Բուշ դյու Ռոնի դեպարտամենտում (այնտեղ է գտնվում Մարսել քաղաքը), որտեղ դրանց թիվը հասնում է 24-ի: Բայց դրանք ամենամեծ թիվն են կազմում մայրաքաղաք Փարիզում, որտեղ մինչեւ օրս բացահայտված են ամենատարբեր բնույթի 43 աղանդներ. «Վերջի վկայության ինստիտուտ», «Աստղերի ընկերություն», «Համաշխարհային քրիստոնեության միավորման ընկերություն», «Մարդկային զարգացման կենտրոն», «Աստծո թագավորության եկեղեցի», «Դեռմարդկանց ակումբ», «Լյուցիֆերյան փիլիսոփայության եկեղեցի», «Դոզոլի փառավոր խաչի բարեկամներ» եւ այլն:

Ինչպես արդեն հաղորդվել է, 1995 թ. դեկտեմբերի 16-ին ֆրանս-շվեյցարական սահմանի մոտակայքում գտնվել է ունեցել «Արեւի տաճար» աղանդի 16 հետեւորդների, այդ թվում անչափահասների, կոլեկտիվ սպանություն: Այդ աղանդի պարագլուխներից մեկը` Ջո դի Մամբ- ապանության կազմակերպման հնարավորության մասին եւ նշել դրա մոտավոր ժամկետը: Բայց ոստիկանությունը ոչինչ չէր ձեռնարկել: «Էքսպրես» հանդեսին տված հարցազրույցում նա ավելացնում է, որ ներկայումս «Արեւի տաճար» 7-8 մոլեռանդ հետեւորդներ ունի Շվեյցարիայում, նույնքան էլ Կանադայում, Ֆրանսիայում: Այնտեղ նոր աղետները չեն բացառված:

Ֆրանսիան փորձում է պետական մակարդակով դայխարել աղանդների դեմ, սակայն պետության գործերի դեմ, սակայն պետության գործերը այնքան էլ արդյունավետ չեն այն երկրներում, որտեղ դրանք իշխանություններին ենթարկվում են նաեւ բնույթի սահմանափակման մեջ: Պատգամավորներն առաջարկում են, որ դատավորները, ոստիկանները եւ հարկային տեսչությունն այսուհետ «Միջնաբերդի», «Արեւի տաճարի» նկատմամբ: Ռոբ այլ դատական գործեր վերաբերում են աղանդների կողմից բժշկության անօրինական կիրառմանը, բռնությունների գործադրմանը, անբարոյականության քարոզմանը, կախարդության եւ երեխաների ուրացմանը: Հարուցվող քրեական գործերը դանդաղ են առաջ գնում, քանի որ նախկին աղանդավորները հաճախ աղանդների են ենթարկվում աղանդների կողմից: Այս պատճառով խորհրդարանական հետաքննիչ հանձնաժողովն առաջարկում է հակաաղանդային պայքարի միջոցառումների բոլոր աղանդների դատական գործեր բացել եւ օժանդակել դատարաններում հայցեր հարուցած քաղաքացիներին:

Պատրաստեց
ԳԵՂԱՄ ԲԱՂՐԱՄՅԱՆԸ

ԻՐԱՆԻ ՌԱԴԻՈ

Իրանում սկսվել է խորհրդարանական ընտրարշավը

Իրանի ռադիոն հայտնում է, որ հունվարի 30-ից երկրում սկսվեց իսլամական խորհրդարանի հինգերորդ ընտրաշրջանի պատգամավորական թեկնածուների արձանագրումը: Թեհրանի նահանգապետի խոսքերով այդ օրը գրանցվել էին 100-ից ավել թեկնածուներ` այդ թվում կանայք եւ այլադավան ազգային փոքրամասնության ներկայացուցիչներ:

Ըստ Իրանի ընտրական օրենքի, ոչ ոքի եւ ոչ մի խմբակցության իրավունք չի տրվում խանգարել ընտրությունների ընթացքը, եւ թեկնածուներին սպառնալը կամ վիրավորանք հասցնելը կդիտվի որպես հանցանք:

Ընտրական տեղամասերում խաղաղ մթնոլորտ ապահովելու նպատակով Թեհրանում եւ այլ շրջաններում ստեղծվել են իրավապահ խմբեր:

Ռադիոն հայտնում է նաեւ, որ փետրվարի 1-ին կայանալիք իսլամական հեղափոխության հաղթանակի 17-րդ տարեդարձի տոնակատարության արարողությանն իրենց մասնակցությունն են բերելու նաեւ ազգային փոքրամասնությունները: Կրոնական փոքրամասնության կոմիտեի նախագահ Վարդան Վարդանյանը Իրանի ղեկավարությանը շնորհավորելով գալիք տոնի առթիվ եւ լրագրողներին հայտնելով այդ առիթով Թեհրանի, Թավրիզի եւ Սպահանի հայկական համայնքների կազմած ծրագրերի մասին, ասաց, որ անցյալ տարվա նման այդ օրը ողջ երկրով մեկ կղողանջեն եկեղեցիների զանգերը:

Ս. Գ.

ՉԵՉՆԻԱ

Դուդաեւականների պահանջը նույնն է` ռուսական զորքի դուրսբերում

Ռուս եկեղեցականներին գերելով նրանք չգտում են պատերազմին կրոնական բնույթ տալ

Երեկ Նովոսիբիրսկ մեկնեցին դուդաեւականների մոտ պատանդ գտնվող 17 օմոնականներից 5-ը, որոնց նախորդ օրը ազատ էին արձակել դաղստանյան կողմի հետ բանակցություններից հետո: Ինչպես հայտնեց Դուդաեւի ներկայացուցիչը, մնացած 12 ոստիկանները կմնան գերի այնքան ժամանակ, քանի դեռ ՌԴ համապետական զորքերը դուրս չեն բերվի Չեչնիայից:

Դեռեւս անհայտ է մնում հունվարի 29-ին պատանդ վերցված ռուս ուղղափառ եկեղեցու երկու ներկայացուցիչների` հայր Սերգի Ժիգուլի եւ հայր Անատոլի Ճակատագիրը, որոնք ցանկանում էին պատանդների եւ ռազմագերիների փոխանակման հարցում միջնորդի դեր խաղալ Չեչնիայում տեղակայված ՌԴ համապետական զորքերի հրամանատարության եւ Դուդաեւի միջեւ: Չճշտված տեղեկությունների համաձայն, վերջիններս գտնվում են Գրոզնուց ոչ հեռու Ուրուս Մարտան բնակավայրում: Այսօր Գրոզնի կժամանի ռուս ուղղափառ եկեղեցու եւ Ռուսաստանի մահմեդական հոգեւորականներից կազմված պատվիրակությունը, որը կփորձի նրանց ազատ արձակելու նպատակով բանակցել Դուդաեւի հետ:

Ինչպես հայտարարեց լրագրողներին ռուս ուղղափառ եկեղեցու ներկայացուցիչը, դուդաեւականները ցանկանում են հակամարտությանը տալ կրոնական բնույթ:

Գ. Ռ.

ՏԱՋԻԿՍՏԱՆ

Աշգաբադում տաջիկ ընդդիմադիր կողմերը բանակցում են

Հունվարի 29-ին Թուրքմենիայի մայրաքաղաք Աշգաբադում վերսկսվեց Տաջիկստանի հակամարտող կողմերի հաշտության բանակցությունների հինգերորդ փուլը, որն ընդհատվել էր ընդդիմության կողմից: Բանակցություններին մասնակցում են ՄԱԿ-ի, Իրանի, Պակիստանի, Ռուսաստանի եւ Թուրքմենիայի դիտորդները: Տաջիկստանի խաղաղության բանակցությունների առաջին փուլն ընդհատվեց առանց դրական արդյունքի` ընդդիմությունը պահանջում էր ռուսական զորքի դուրսբերումը երկրից: Սակայն, ինչպես հայտնում է Իրանի ռադիոն, Ռուսաստանի Դաշնության արտգործնախարար Պրիմակովը Տաջիկստան կատարած իր այցի վերջին օրը լրագրողներին հայտնեց, որ ռուսական զորքը Տաջիկստանում ապահովում է երկրի անվտանգությունը եւ այնտեղից դուրս չի բերվի մինչեւ պատերազմի ավարտը:

Ս. Գ.

Անօթեւաններին օգնելու ծրագիր Եվրոպայում

Մոտ 5,5 միլիոն եվրոպացիներ անօթեւան են, իսկ 35 միլիոնն էլ տառապում են բնակարանային վատ պայմաններից, տեղեկացրել է Իսպանիայի հասարակական աշխատանքների, երթեւեկության եւ բնապահպանության նախարարն իր եվրոպացի գործընկերներին: Այդ առնչությամբ Եվրամիության խորհրդական պատվիրակության նախագահությունը առաջարկել է մշակել ընդհանուր [illegible] ռազմավարություն` լուծելու այդ խնդիրը, օգտվելով Եվրամիության շինարարական ֆոնդերից, հաղորդում է «Եվրոպա» հանդեսն իր հունվար-փետրվարի միացյալ համարում:

ԱՄՆ. Նախագահական նվերներ

Ամերիկայում, բացի նախագահից, դժվար գտնվի մեկը, որն այնքան կանոնավոր ու մեծ խանդավառությամբ նվերներ ստանա:

Ընդհանրապես նախագահական նվերները բաժանվում են երկու խմբի. պաշտոնական եւ թանկարժեք, որոնք ստացվում են արտասահմանյան երկրների ղեկավարներից ու դիվանագետներից եւ սովորական` համախաղախ ցիներից ստացված «տնային» հուշանվերներ: Մի ժամանակ պաշտոնական նվերների հույսը մեծարժեք ընծաների հանձնման յուրահատուկ մրցույթ էր: Սակայն վերջին 30 տարում սահմանափակումներ են եղել նաեւ այդ բնագավառում` նախ ամեն նվեր չէ, որ նախագահը կարող է ընդունել, ապա նաեւ` նվազեցվել է նվիրատվությունների թույլատրված արժեքը:

Օրինակ, «չափի սահմաններից դուրս» համարվեց Ռիչարդ Նիքսոնին երգիչ էլվիս Պրեսլիի նվիրած fրոմապաշտ ատրճանակը արծաթե փամփուշտներով:

Ձգայնորեն համեստ եւ հետաքրքրական են շարքային ամերիկացիների նվերները, որոնք սարքված են նրանց ձեռքով եւ առանձնահատուկ տրամադրություն բողնելու հավակնություն չունեն: Դրանցում չկա շողոքորթություն կամ շահախնդրության ակնարկ: Այդ հուշանվերները պահանջել ճար են ժամանակակից աշխատանքի ժամեր, եւ նախագահներին հիշեցնում են, որ եւ մարդիկ իրենց մասին խորհում են:

Դրանք մեծամասամբ վերմակներ են եւ ասեղնագործություններ, տարբեր կերպարներ, կրոնական պատկերներ, կրպակներ, փայտե կառուցվածքներ, նկարներ եւ քանդակներ, երբեմն պատրաստված են անսովոր նյութերից` կճեպից, հատիկից, կոճակներից:

Նման ուշադրությունը եւ շռայլությունը, սակայն, ծնում է մի հարց. որտեղ պահել այդ նվերները: Գրեթե 50 տարի պահել այդ նվերները: Գրեթե 50 տարի առաջ այն հաջողությամբ լուծեց Ֆրանկլին Դելանո Ռուզվելտը, հիմնելով իր նախագահական գրադարանը` յուրահատուկ մի թանգարան: Նրա նորամուծությունը ավանդույթ-դարձավ: Այն ժամանակվանից սկսած յուրաքանչյուր նախագահ ստեղծում է թանգարանի պես մի բան, որտեղ պահվում են անձամբ իրենց պատկանող, սակայն պատմական արժեք ունեցող փաստաթղթեր եւ հազվագյուտ իրեր, նվերներ:

Լինելով Ռիչարդ Նիքսոնի թանգարանում, լրագրողներից մեկը բացականչեց. «Ամերիկյան ոգու ինչպիսի` տոն»: Զգացական այդ գնահատականը կարելի է վերագրել նաեւ մյուս նախագահների գրադարաններում պահվող հավաքածուներին:

«Որպես կանոն, այս կամ այն նախագահի կառավարման օրոք տեղի ունեցած յուրաքանչյուր իրադարձություն արտացոլվում է նախագահին ուղարկված համապատասխան առարկաներում, որոնք լրացնում են նրա գրադարանի հավաքածուն», ասում է Ռոլֆոն Ուեննը` ԱՄՆ-ի ազգային արխիվի աշխատողը: Այսպես, Նիքսոնի նախագահության ընթացքում հասարակական կյանքը կարելի է հետեւել այն առարկաներից, որոնք նրան ուղարկվել էին որպես նվերներ: Այստեղ են վիետնամում մարտական գործողությունների ժամանակ անհայտ կորած զինվորների անուններով ապարանջաններ, Նիքսոնի եւ Մաո Ցզեդունի [illegible] շինծիկներ` ի հիշատակ [illegible] լուսնի վրա վայրէջքը պատկերող նկարներ եւ նվերներ, որոնք կապված են վիետնամում պատերազմի ավարտի հետ:

«Ջերալդ Ֆորդի հավաքածուում կա այն ամենը, ինչը կարելի է պատկերացնել ամերիկյան դրոշի գույներով», ասում է Ջիմ Կրացասը` Միչիգան նահանգի Գրեն Ռեպիդսում Ֆորդի գրադարանի եւ թանգարանի պահապանը:

Մեզ մոտ է գտնվում ԱՄՆ-ի 200-ամյա հոբելյանին նվիրված ամենալավ հավաքածուներից մեկը»: Մասնավորապես այստեղ է նաեւ Անկախության հռչակագիրը, որը գրված է տառերի տեսքով պատրաստված վերմակներով:

Անկախության 200-ամյա տոնակատարությունից 30 տարի առաջ Ռուզվելտը որպես նվեր ստացել էր առանց մեխանիքի ժամացույցի մի տուփ, որը հավաքված էր փայտի կտորներից: Դրա պատրաստողը գրել է, որ այդ նվերը երախտագիտության նշան է այն բարիքների համար, որ բերեց Ռուզվելտի տնտեսական բարեփոխումները իր ապրուստ ընտանիքին: Արտասովոր զգացմունքներ են առաջացնում Ջոն Քենեդիի հարյուրավոր դիմանկարները եւ կիսանդրիները, որոնք նա դեռ կյանքում ստացել է նրա սպանությունից հետո:

«Զարմանալի է, որ խճանկարի ձեռքերից կիսանդրու վրա աշխատել է մի քանի տարի, ասում է Դեյվ Փաուերը` Բոստոնում Ջոն Քենեդիի գրադարանի նամակը: Նույնիսկ այն դեպքում, երբ կիսանդրին բոլորովին նման չէ նախագահին, միեւնույն է, մենք այն պահում ենք, որովհետեւ դա սիրով կատարված աշխատանք է»:

Նման առարկաները թանգարանային գրադարաններում բազմաթիվ են: [illegible] մի Քարտերը, օրինակ, հավերժացվել է կորոտներեն տաշված փայտե կիսանդրու ձեւով, այն էլ կիսով ներկված: Այս կիսանդրին նրան նվիրել է [illegible] մարդ, որը տառապում էր հոդացավով եւ կիսով չափ կորցրել էր աշխատելու ունակությունը: Ուստի քանդակը կատարել էր ատամի օգնությամբ: [illegible] տարօրինակ է, որ Նիքսոնի, [illegible] էյզենհաուերի գրադարաններում մեկական բրնձե հատիկներ, որոնք յուրաքանչյուրի վրա գրված է [illegible] մեր» աղոթքի տեքստը:

«ՍՓՅՈՒՌՔ»-ի [illegible]

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Սփյուռք

– Լեոնիդ Իվանովիչ, ինչո՞ւ ծնվեց կազակական անսամբլի Ղարաբաղ այցելելու գաղափարը։ Ինչո՞ւ հատկապես Ղարաբաղ, այլ ոչ Մոլդովա կամ աստծո՞ Մինսկ։

– Բանն այն է, որ անցած տարի մեր անսամբլը մասնակցեց Հայաստանում կազմակերպված ժողովրդական ծեսերի փառատոնին, իսկ մինչ այդ մենք ելույթներ էինք ունեցել Սոչիսակի երկրաշարժից հետո հանրապետության վերականգնողական աշխատանքներին մասնակցող զինվորական ստորաբաժանումներում։ Զգալի է, հյուրախաղերի գաղափարը այդ ժամանակ էլ ծագեց։

– Այո, հանրապետությունը, փաստորեն, պաշարված է. ու հրադադարի մեջ է։ Մինչեւ 45 տարեկան յուրաքանչյուր տղամարդ, եթե իհարկե հաշմանդամ չէ, պարտավոր է ընդգրկվել աշխարհազորի մեջ եւ զինվորական ծառայություն կրել, որը հերթագայվում է խաղաղ աշխատանքով։ Անշուշտ, այս կյանքը նորմալ չէ, բայց եթե մարդիկ ապրում են ոչ թե խաղաղության, այլ զինադադարի պայմաններում, իմ կարծիքով, իրենց արդարացնում է։ Մեկ մի բնորոշ օրինակ։ Սարսափով մենք պատահաբար ներկա եղանք Ակոփի (Մոնթե Մելքոնյան Ձ. Թ.) ծննդյան 38 ամյակի հանդիսությանը, մարդու, որին Ղարաբաղում շատ բարձր են դասում։ Լոս Անջելեսից է

վաճառում։ Սակայն կոնյակի գործարանն օրինակ, արդեն աշխատում է, հացի գործարանները՝ նույնպես։ Զգալի նաեւ այլ ձեռնարկություններ էլ են աշխատում։

Միաժամանակ, չի կարելի չնշել ղարաբաղցիներին հատկանշող ինչ որ առանձնահատուկ ոգեւորվածությունը։ «Եթե 2-3 տարի պատերազմ չլինի, բերքն էլ առատ լինի, եւ մենք ոտքի կկանգնենք», ասում են նրանք։ Ես հավատում եմ, որ այդպես էլ կլինի։

Միայն ցավալի է, որ մենք Ռուսաստանում մոռացել ենք, որ լեռնային այդ փոքրիկ հանրապետությունում ապրում են մեր բարեկամները, Ռուսաստանի բարեկամները։ Ես խաղաղասեր չեմ, բայց

Երբ երգում է հեռավոր բարեկամը

Կազակների ազգագրական խումբը Ղարաբաղում

Անցած տարեվերջին Լազարեւսկի կազակական ազգագրական կոլեկտիվը եղավ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում։ Հյուրախաղերի մասին պատմում է Համակուբանական կազակական զորքերի հարյուրապետ, Լազարեւսկի ազգային մշակույթի կենտրոնի տնօրեն Լեոնիդ Իվանովիչ Լիսյանենկոն։

Սակայն գաղափարը գաղափար էլ կմնար, եթե չմիջամտեր Պետդումայի պատգամավոր Կոնստանտին Զատուլինը, որի ԼՂՀ ղեկավարության հետ անձնական կապերի շնորհիվ էլ այն, փաստորեն, տեղի ունեցավ։ Կազակական երգի-պարի մեր անսամբլը (որի 5 անդամը օրերս լրացավ) համերգներով հանդես եկավ այդ հանրապետությունում։ Իսկ թե մեզ ինչպես ընդունեցին Ղարաբաղում, մեր անսամբլի անդամներին մինչեւ հոգու խորքը ցնցեց։

– Ի՞նչը Ձեզ ցնցեց։

– Առանձնահատուկ ջերմ վերաբերմունքը կազակների եւ ընդհանրապես Ռուսաստանի հանդեպ։ Պարզվում է, ղարաբաղցիները պատմականորեն շատ մոտ են Ռուսաստանին եւ այն, որ 1921 թ. նրանց «վերապահեցին» Ադրբեջանի կազմում, ժողովուրդը երբեք էլ չընդունեց։ Բայց մինչ այդ էլ Գանձասար հոգեւոր կենտրոնում (13-րդ դարի տաճար), Ղարաբաղի 70 մելիքներ, հայ լեզգիներ դիմավորեցին Իսրայել Օրիի մասնակցությամբ, նամակով դիմել են Պետրոս Առաջինին խնդրելով միավորվել եւ պաշտպանել իրենց Օսմանյան կայսրությունից։ Այնպես որ, ռուսական կողմնորոշումն այստեղ շատ խոր արմատներ ունի։ Զարմացանք, բարեկամներ գտնել այժմ, Ռուսաստանի համար դժվարին այս ժամանակներում, շատ հաճելի է։ Իսկ այն, որ ղարաբաղցիներն անկեղծորեն ուրախ էին մեզ տեսնելու համար, համոզվեցինք իսկույն։ Մանավանդ, որ նրանք Հայաստանում նույնն են, ինչ կազակները՝ Ռուսաստանում, ազնիվ ժողովուրդ, առանց որի ներկայացնել երկրի պատմությունը, ուղղակի հնարավոր չէ։

Որտեղ էլ որ մենք ելույթ էինք ունենում (մենք եղանք գրեթե բոլոր շրջաններում), մեզ անմիջապես շրջապատում էին հարյուրավոր, հազարավոր մարդիկ, որոնք երեխայի պես ուրախանում էին, երգում ու պարում մեզ հետ։ Ընդհանրապես, այդ փոքրիկ հանրապետությունում հատուկ վերաբերմունք ունեն բանակի հանդեպ։ Կյանքի այդ կիսազինվորական կենսաձեւով նույնպես նրանք շատ մոտ են մեզ, կազակներիս։

– Այդ կենսաձեւը պահպանվում է նաեւ այսօ՞ր։

կած այդ մարդուն կարողացել է կարճ ժամանակում ղարաբաղյան աշխարհազորի պաշտպանությունը կազմակերպել ամենաբարձր մակարդակով, դառնալով, առանց չափազանցության, ժողովրդական խորը զորավար։ Նա մարտից հետո զոհվել է ադրբեջանական գյուղում պատահական գնդակից, եւ այդ ժամանակից ամեն տարի իր ծննդյան օրը նշում են նրա զոհված տեղում կառուցված հուշահամալիրի մոտ։ Այդ տոնակատարության կազմակերպիչը մեզ շատ խնդրեց այստեղ էլ ելույթ ունենալ, եւ թեեւ այդ օրն անսովոր արդեն 3 համերգ էր տվել, մենք իհարկե, չկարողացանք հրաժարվել։ Չնայած նախապես հայտարարված չէր, դահլիճը 10-15 րոպե անց արդեն լեփ-լեցուն էր։

– **Այդ պայմաններում հանրապետության տնտեսության մասին, հավանաբար խոսելու հարկ էլ չկա։**

– Ցավոք, Դուք ճիշտ եք։ Մենք ապրում էինք Ստեփանակերտի լավագույն հյուրանոցի լավագույն համարներում, որոնց պատուհանները պատված էին պոլիէթիլենային թաղանթով։ Շատ շենքեր ավերված են։ Շուշին, օրինակ, 2/3-ով ավերված է։ Ջուրն օրական տրվում է 2 անգամ՝ մեկական ժամով, կենտրոնական ջեռուցումը հաղանեռում ընդհանրապես չի աշխատում։ «Սնիկերսի» եւ մյուս հաղորդակցության փոխարեն Ստեփանակերտի փողոցներում փոքրիկ կառոցներով փայտ են

հանձնված եմ, որ մի հանրապետություն, որտեղ այդքան ջերմ են վերաբերվում Ռուսաստանին, չի կարող վերջինիս հետ տարիֆությունների դիրքում չլինել։

– **Ինչպես երեւում է, ծրագրում եք նորի՞ց այցելել Ղարաբաղ։**

– Անշուշտ, գտած բարեկամներին կորցնել չի կարելի։ Սակայն ճանփորդությունը կիրականանա, երբ մեզ օգնեն տեղի հայ գործարարները։ Իսկ օգնելու համար նրանք հիմնավոր պատճառ ունեն։ Պարզվում է, որ ղարաբաղցիները (որոնք փոքրից մեծ հրաշալի ռուսերեն են խոսում), գրեթե ոչինչ չգիտեն Սեւ ծովի ափերին ապրող համշենահայության մասին։ Նրանց լեզուն եւ մշակույթը խիստ տարբերվում է, եւ նրանք կարող են միմյանց հաղորդակցվել կամ գրական հայերենի, կամ ռուսերենի միջոցով։ Իսկ ճանի որ գրական հայերենին շատերը չեն տիրապետում, նրանց փրկում է ռուսաց լեզուն։ Այդ պատճառով հաջորդ այցին նախատեսում ենք կազակական անսամբլի հետ տանել նաեւ Լազարեւսկի ազգային մշակույթի կենտրոնին կից գործող «Համշեն» անսամբլը։ Թող ղարաբաղցիներն ու համշենցիները ծանոթանան մեր՝ կազակներիս միջոցով։ Ուզում եմ հավատալ, որ սա ղարաբաղցիների հետ մեր սերտ հարաբերությունների միայն սկիզբն է, չէ որ մեզ այնտեղ սպասում են...

«ՉԵՌՆՈՄՈՐՍԿԱՅԱ ԶԴՐԱՎՆԻՑԱ»
19 դեկտեմբեր 1995 թ., Սոչի

Ճապոնուհիները երազում են նմանվել Սոֆի Մարսոյին

Տոկիոյում, Պեկինում, Հոնկոնգում եւ Արեւելյան Ասիայի մյուս խոշոր քաղաքներում կանայք երազում են նմանվել եվրոպացիներին եւ ամեն գնով ազատվել իրենց ասիական դիմագծերից։ Ուստի նրանք հաճախում են պլաստիկ վիրաբուժական կենտրոններ, որտեղ ձեւափոխության ենթարկեն իրենց կոպերը, քիթը, սիլիկոնային պատվաստուկներ դնեն կրծքներին։ Ինչպես տեղեկացնում է ֆրանսիական VSD հանդեսը, վերջին մի քանի տարիների ճապոնուհիներին համակած այդ մտահոգությունն այժմ սկսել է տարածվել նաեւ Չինաստանում։ Բանն այնտեղ է հասել, որ նորաձեւության ճապոնական հանդեսներին հետաքրքրում են մի միայն եվրոպացի մանեկենները։ Ճապոնուհին, սպասարկիչ փորձում են նմանվել Ալեն Դելոնին, իսկ կանայք ազգակի խնդրանքում են կինոդերասանուհի Սոֆի Մարսոյի համար։ Փարիզում գործող դիմահարդարման ճապոնական սրահներից մեկի աշխատակից Կիոսոն զանգում

վում է, որ հաճախորդ ճապոնուհիները ծգտում են ինչ գնով էլ լինի նմանվել եվրոպացու։ Նրանց չնչին մասն է միայն ուզում ճապոնուհու դեմք ունենալ։ «Արեւմուտք նրանք ինձ ցույց են տալիս Շարոն Սթոունի, Իզաբել Աջանիի եւ Կատրին Դենյովի լուսանկարները, բայց երբեք ոչ մի գեղեցիկ ասիացի կնոջ նկար ցույց չեն տալիս», ասում է Կիոսոն։ Նույնը կարելի է ասել գեղահարդարման արտադրանքների մասին. ճապոնուհիները նախընտրում են «Շանել»-ի եւ «Սեն Լորանի» արտադրանքը, արհամարհելով ճապոնական «Շիսեյդոն»։

Հավանաբար կարեւոր է հասարակական կարծիքի փոփոխումը։ Ճապոնիայում պլաստիկ վիրաբուժության մասնագետներն օրական կատարում են մինչեւ 15 վիրահատություն կատարել։ Պլաստիկ վիրաբուժությունն այդ երկրում ներկայումս բուռն վերելք է ապրում։ Այդ բնագավառի ֆրանսիացի մասնագետ դոկտոր Մալյուրիի կարծիքով, հիշյալ պլաստիկ վիրահատությունները կարող են անվնաս լինել, եթե վիրաբույժը հաշվի առնի լինի ասիացիների կազմի կառուցվածքին, որ փոքր ինչ տարբերվում է եվրոպացիների կազմից։

Գ. Բ.

ՄՈՍԿՎԱ

Արմեն Ջիգարխանյանը մտադիր է բեմադրել «Քաջ Նազարը»

ՄՈՍԿՎԱ, 31 ՀՈՒՆՎԱՐ. ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ «Ես վաղուց եմ մտադրվել սեփական բեմադրություն անել,- Մոսկվայում Արմենպրեսի թղթակցին ասաց համառուսական դերասան Արմեն Ջիգարխանյանը։ Եվ որքան ավելի շատ եմ մտածում հասարակության ներկայիս իրադրության իմաստավորման շուրջ, այն եզրակացությանն եմ հանգում, որ դրա համար բեմական լավագույն ժանրն արդի մյուզիքլն է՝ «Քաջ Նազարի» մոտիվներով»։

Դերասանի կարծիքով, այս ստեղծագործությունն իր վիճակի է հանդիսականին ներկայացնելու, թե այսօր էլ որքան արդիական են հերոսների կերպարները, նրանց արարքներն ու խոսքերը։ Ըստ նրա, այժմ կարեւոր է նաեւ ազգային կոլորիտի ցուցադրումը, ինչպես դա արել է Գեորգի Տովստոնոգովը հայտնի «Խանումայում»՝ որը չափով օգտագործելով նաեւ գրոտեսկը։

Խոսելով ստեղծագործական աշխատանքի մասին Ա. Ջիգարխանյանը հայտնեց, որ ռեժիսոր Պավել Լունգինը Մոսկվայում ավարտել է ա-

ռաջիծ դերասանական «Քաղեր կառքի լույսի մեջ» վավերագիր կոտ ֆիլմի մոնտաժը, որտեղ ինքը կատարել է գլխավոր մաֆիայի «հայրերից» մեկի դերը։ Արտիստը հայտնեց նաեւ իր ծրագրերի մասին՝ ընդգծելով, որ օրերս ստացել է Հայաստանի Հանրապետության նախագահի տիկնոջ Լյուդմիլա Տեր-Պետրոսյանի հրավերը, հեռուստադիտողների եւ երկրպագուների հետ հանդիպումներ ունենալու համար։ Դերասանը մտադիր է Երեւան ժամանել մայիսին։

Հայաստանի որոշ շրջաններում ուսուցիչները չեն ստացել երկու ամսվա աշխատավարձ

ԵՐԵՎԱՆ, 31 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Արդեն երկու ամիս է, ինչ Եղեգնաձորի, Մեղրիի, Գյումրիի, Նաիրիի, ինչպես նաեւ մայրաքաղաքի խորհրդային, Էրեբունու եւ Սպանդարյանի շրջաններում ուսուցիչներին աշխատավարձ չի տրվել։ Կրթության եւ գիտության նախարարության լրատվական կենտրոնի ղեկավար Արմինե Օհանյանը հայտնեց, որ հանրապետության այլ շրջաններից նախարարությունը տեղեկություններ չի ստացել։ Ըստ կենտրոնի տվյալների, աշխատավարձի ուշացումը կապված է բանկերում կանխիկ գումարի բացակայության հետ։ Տիկ. Օհանյանը նշեց, որ այդ հարցի լուծումը արագացնելու խնդրանքով իրենք դիմել են ֆինանսների նախարարությանը, որը, սակայն, բացի խոստումներից ոչինչ չի ձեռնարկել։

ԵՏ. Ուսուցիչների միջին աշխատավարձը ներկայումս կազմում է 3 հազ. դրամ։

ՍՏԱՄԲՈՒԼ

Վարժարաններից կախված են մեր մշակույթի ճիղերը

210 տարի կանգուն է ու գործում է Օրթագյուղի Թարգմանչաց վարժարանը, որը միաժամանակ պոլսահայ մշակութային կենտրոններից մեկն է։

Օրթագյուղի Ս. Աստվածածին եկեղեցու Թարգմանչաց սրահում կայացավ ավանդական մատաղօրհնությունը եւ վարժարանի տարեկան «սիրո սեղանը»։

Թուրքիո հայոց Պատրիարք Մեսրոպ արքեպիսկոպոս Գալստյանը նշեց, որ այս հիմնարկություններն առիթ են մեկտեղվելու, նաեւ նյութական օգնություն բերելու վարժարաններին։ «Այն զոհողությունը, որ դուք մեր վարժարանների համար կանեք, համոզված եմ կնպաստեն այդ հաստատությունների բարգավաճմանը։ Մենք մշակույթի ժողովուրդ ենք, եւ վարժարաններից կախված են մեր մշակույթի ճիղերը։ Հայը կարող է այնքան ժամանակ, քանի կապված կմնա իր եկեղեցու, դպրոցի, լեզվի եւ ազգային արքայի ու վանքերությունների հետ»։

«Սիրո սեղանի» շուրջ տարածվեց նաեւ հայ մեղեդին, վարժարանի սաները կատարեցին երգեր, արտասանեցին Հ. Թումանյանի «Հին օրհնությունը»։

Տնօրեն Մարի Նալչին, որն այս պաշտոնում 12 տարի է, ասաց, որ ներկայումս Թարգմանչաց վարժարանում սովորում են 110 երեխաներ։ Այստեղ գործում են մանկապարտեզ եւ 5 դասարան, ուսուցիչները 7-ն են։

Նման սիրո սեղաններ ու մատաղօրհնություններ արդեն կատարվել են Ստամբուլի մյուս հայ վարժարաններում։ Հրավիրյալներն իրենց կարողությունների չափով նվիրատվություններ են բերում վարժարաններին, որը հնարավորություն է տալիս հոգալու հաստատությունների ծախսերը։

ՄԱՆՎԵԼ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ

ԼՈՆԴՈՆ

Էլիզաբեթ Թեյլորի նացիսս է եղել

(heading as printed: Էլիզաբեթ Ցեյլորի նացիս է եղել)

Անգլիայում լույս է տեսել օպերային երգչուհի Էլիզաբեթ Շվարցկոպֆի կենսագրությունը, որի հեղինակ Ալան Ջեֆֆերսոնը բացահայտում է երգչուհու հոգսակի առեղծվածը։ Նա բացահայտում է, որ Շվարցկոպֆի փայլուն կարիերան սկզբնվել է նացիստական կուսակցությանը նրա անդամակցության շնորհիվ, որի շարքերն է մտել 1940 թ. 7548960 համարով։ 1953 թ. իր ամուսնության շնորհիվ դառնալով Բրիտանիայի քաղաքացի, Շվարցկոպֆը 1992 թվականից «Բրիտանական կայսրության ասպետ երգչուհին է»։ Երբ հեղինակի բերած փաստերն առաջացվեն, լեդի Շվարցկոպֆը կարող է խոսել իր ղեկավարելիս Միացյալ Թագավորությունում։

«ԵՐԿՐԻՐ»

digitised by A.R.A.R.@

ՍՓՅՈՒՌՔ

Վարդան Ղազարյանը լիբանանյան ֆուտբոլի աստղ

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Ընթացիկ մրցաշրջանում Լիբանանում փոխազանց է հանդես գալիս Հայաստանի 1991 թվականի առաջնության գլխավոր ռմբարկու, կապանցի Վարդան Ղազարյանը, որը կոչված է ուժեղ խաղալ Բեյրութի ՀՄԸՄ թիմում: Ցավոք, Վարդան Ղազարյանը Լիբանանի խաղափոխությամբ է ընդունել և այդ երկրի հավաքականի անդամ է: Վերջերս Լիբանանի հավաքականը Բեյրութում ընկերական խաղում ուժեղ չափից Գերմանիայի հավաքականի հետ, մի թիմի, որը «Ատլանտա-96»-ի ընտրական փուլում Հայաստանի հավաքականի հետ ընդգրկված էր նույն խմբում և որի ներկայի կարողությունները լավ ծանոթ են մեր ֆուտբոլասերներին: Խաղն ավարտվեց Լիբանանի հավաքականի հաղթանակով 1-0 հաշվով և այդ վճռական գոլի հեղինակը դարձավ Վարդան Ղազարյանը, որը հանդիպման վերջին րոպեին գրավեց մրցակցի դարպասը: Խաղին ներկա էր 7000 հանդիսական: Ինչպես միշտ, Վարդան Ղազարյանն այս տարի էլ աչքի է ընկնում բարձր արդյունավետությամբ: Միայն «Ալի Սարբա» թիմի հետ առաջնության խաղում, որն ավարտվեց ՀՄԸՄ-ի հաղթանակով 6-0 հաշվով, Վարդանը դարձավ 5 գոլի հեղինակ: Վարդան Ղազարյանը ֆուտբոլին նվիրված և կարգապահ խաղացող է: Նա առաջատարն է, ղեկավարում է խաղընկերներին և աջ ու ձախ իսկույն ուժեղ հարված ներ: Վերջերս, այն հարցին, թե Լիբանանում հանդես եկող հայաստանցի ֆուտբոլիստներից ով է իրականում արժանի խաղալու Հայաստանի հավաքականում, Խորեն Հովհաննիսյանը, որը 2 տարի մարզել է Բեյրութի ՀՄԸՄ-ն, առանց վարանելու ողջունեցին. «Միայն Վարդան Ղազարյանը»: Իհարկե,

Վարդան Ղազարյանը

գտավոր է, որ տաղանդավոր հարձակվողին այդպես էլ չհաջողվեց ընդգրկել Հայաստանի գլխավոր թիմում, առավել ևս, որ մեր հավաքականը լավ հարձակվողների խիստ կարիք ունի: Հիմնականում շնորհիվ Վարդան Ղազարյանի փայլուն խաղի, վերջերս ՀՄԸՄ-ն Լիբանանի առաջնության 16-րդ տուրում 3-1 հաշվով հաղթեց հայկական մյուս թիմին՝ ՀՄՄ-ին, որի կազմում հանդես են գալիս հայաստանցի մի շարք հայտնի ֆուտբոլիստներ նախկին առաջատարներ. Բաբկեն Մելիքյանը, Վիտալի Աղասյանը, Գուրգեն Նեցիբարյանը, Գևորգ Կարապետյանը և ուրիշներ: ՀՄԸՄ-ն, չնայած նոր առաջնության շեմին զրկվեց հայաստանցի մի շարք խաղացողներից, մասնավորապես նրան հրաժեշտ տվեց խաղացող-մարզիչ Խորեն Հովհաննիսյանը, սակայն վատ չի հանդես գալիս Լիբանանի առաջնությունում և հիմա 17 տուրից հետո գրավում է 5-րդ տեղը: Ըստ վկայությունների, դրանում մեծ է Վարդան Ղազարյանի դերը, որը խանդավառ խաղ է ցուցադրում: Ի տարբերություն ՀՄԸՄ-ի, ՀՄՄ-ն, որը վատ չէր սկսել առաջնությունը, վերջին 3 տուրում անընդմեջ պարտություն է կրել և նահանջել 7-րդ տեղը: Մրցաշարային աղյուսակը վստահորեն գլխավորում է նետոյանական Լիբանանի անփոփոխ չեմպիոն «Անսարը», որը նախորդից 9 տուրից առաջ 13 միավորով առաջ է անցել 2-րդ տեղում ընթացող «Սաֆայից», և կարելի է ասել, գործնականում ներսական անգամ ապահովել է չեմպիոնի տիտղոսը:

Մրցաշարային աղյուսակը 17 տուրից հետո

		Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1.	Անսար	17	14	2	1	44-9	44
2.	Սաֆա	17	9	4	4	27-14	31
3.	Բուրջ	17	7	9	1	17-11	30
4.	Նըժմե	17	7	6	4	19-18	27
5.	ՀՄԸՄ	17	7	5	5	28-22	26
6.	Թադամոն Ս.	17	6	7	4	26-23	25
7.	ՀՄՄ	17	5	6	6	23-24	21
8.	Շաբաբ Սահել	17	5	6	6	19-22	21
9.	Սաժեդ	17	4	8	5	22-23	20
10.	Իխաա Ալիի	17	4	7	6	20-20	19
11.	Ռյադա Ադաբ	17	4	6	7	15-20	18
12.	Ռասինգ	17	3	7	7	18-25	16
13.	Հոմենթմեն	17	4	4	9	18-28	16
14.	Ալի Սարբա	17	0	3	14	6-42	3

ՖԻՖԱ-ի դասակարգումը պայմանական է

Հայաստանի հավաքականը 113-րդ տեղում

ԳՐԻԳՈՐ ԱՍՐՅԱՆ, Վալենսիա, Իսպանիա

Աշխարհի հնգակի չեմպիոն Բրազիլիայի հավաքականը ՖԻՖԱ-ի կողմից հայտնվեց 1995 թվականի աշխարհի լավագույն թիմը, իսկ Ճապոնիայի հավաքականն ամենամեծ առաջընթաց արած թիմը: Բրազիլիայի հավաքականը, որը 1994 թվականին էլ գլխավորում էր ՖԻՖԱ-ի դասակարգման ցուցակը, 1995-ին անցկացրած 18 հանդիպումներից միայն մեկում է պարտվել, այն էլ Լատինական Ամերիկայի գավաթի (առաջնության) խաղարկության եզրափակիչում՝ Մոնտեվիդեոյում 1-1 հաշվով ավարտելով հանդիպումը Ուրուգվայի հավաքականի հետ, 3-5 հաշվով զիջել է 11 մետրանոց հարված ներով: Ճապոնիայի հավաքականը, որը հիմա զբաղեցնում է 56-րդ պատվավոր տեղը, 1995 թվականին անցկացրած 18 հանդիպումներից պարտվել է միայն 5-ում, նախորդ տարվա համեմատ 40 տեղով առաջխաղացում է արել:

Հայաստանն անցյալ տարվա արդյունքներով ՖԻՖԱ-ի դասակարգմամբ զբաղեցնում է 113-րդ տեղը: Դա 1994 թվականի համեմատ 28 տեղով առաջընթաց է (141), որը վատ ցուցանիշ չէ: Սակայն անցյալ տարվա դեկտեմբերի համեմատ Հայաստանի գլխավոր թիմը մեկ տեղով նահանջել է և հիմա ունի 16,02 միավոր: Ռուսաստանի հավաքականը մեկ տարվա ընթացքում 8 աստիճանով վեր է բարձրացել և զբաղեցնում է պատվավոր 5-րդ տեղը: Լուրջ առաջխաղացում է արել նաև Ֆրանսիայի հավաքականը, որը 19-րդ տեղից տեղափոխվել է 8-րդը: Հոլանդիայի հավաքականը, որն անցյալ տարվա նոյեմբերին դեռ զբաղեցնում էր 10-րդ տեղը, ընդամենը մեկ ամիս անց, 4 աստիճանով վեր բարձրացավ: Հավանաբար դա տեղի ունեցավ շնորհիվ Իռլանդիայի հավաքականի նկատմամբ Եվրոպայի առաջնության եզրափակիչի ուղեգրի համար լրացուցիչ խաղում տարած հաղթանակի: Մեծ առաջխաղացում է արել նաև Չեխիայի հավաքականը, որն ինչպես հայտնի է, Եվրոպայի առաջնության եզրափակիչում հանդես գալու իրավունք է ձեռք բերել: Չեխիայի հավաքականը 20 տեղով վեր է բարձրացել և հիմա զբաղեցնում է 14-րդ տեղը:

Աֆրիկյան երկրների մեջ ՖԻՖԱ-ի ցանկում առաջին տեղը գրավում է Կոտ դ'Իվուարի հավաքականը, որը ընդհանուր 20-րդ տեղում է (+8): Զամբիայի հավաքականը գրավում է ընդհանուր 26-րդ տեղը (+9): Հարավաֆրիկյան Հանրապետությունը նույնպես 9 աստիճանով վեր է բարձրացել: Շատ մեծ առաջխաղացում է արել Տրինիդադ և Տոբագոյի հավաքականը՝ 57-րդ տեղ (+34): Իհարկե, այս ամենը պայմանական է և շատ լուրջ չի կարելի ընդունել: Օրինակ, ՖԻՖԱ-ն նշանակություն չի տվել, թե ամենաշատ առաջխաղացում արած Ճապոնիայի հավաքականն ում է հաղթել՝ Բերմուդների՞, Բարբադոսի՞, թե՞ Բրազիլիայի հավաքականին: Այսպես, երբ Ճապոնիայի հավաքականը Հայաստանի թիմի տեղ խաղար եվրոպական հավաքականների հետ, ապա անտարակույս, ՖԻՖԱ-ի դասակարգման ցուցակում կլիներ Հայաստանից հետո, նույն թվում նաև աֆրիկյան շատ երկրներ, օրինակ, Սաուդյան Արաբիան: Ուրեմն պետք է ասել, որ ՖԻՖԱ-ի դասակարգման ցանկը չպետք է ընդունել առանց առողջ տրամաբանության, հաշվի առ չի համապատասխանում ուժերի հարաբերակցությանը: Այսպես, երբ Պայաստանը 95 թվականին 20 խաղ անցկացներ Լիխտենշտեյնի հավաքականի հետ, ապա առնվազն 15-18-ում կհաղթեր և կդառնար ՖԻՖԱ-ի դասակարգման լավագույն թիմերից մեկը: Բոլոր դեպքերում Հայաստանի հավաքականի պատիվը պաշտպանող ֆուտբոլիստները և նրա ղեկավարները լավ պետք է հասկանան, որ հավաքականների մակարդակով առնվազն մի հանդիպում, լինի դա թեկուզ ոչ պաշտոնական, կարևոր նշանակություն ունի և հեղինակության հարց է: Ֆուտբոլասեր ընթերցողների համար հետաքրքիր կլինի նշել, որ Հյուսիսային Իռլանդիայի հավաքականը զբաղեցնում է 45, Թուրքիայինը՝ 30, Լատվիան՝ 60, Ուկրաինան՝ 71, Կիպրոսը՝ 73, Վրաստանը՝ 79, Բելառուսը՝ 88, Ալբանիան՝ 91, Մակեդոնիան՝ 94, Ղազախստանը՝ 97, Իրանը՝ 108, Մոլդովան՝ 109, Էստոնիան՝ 129, Լիբանանը՝ 134, Ադրբեջանը՝ 141-րդ տեղերը: Ահա ՖԻՖԱ-ի դասակարգմամբ աշխարհի 10 ուժեղագույն հավաքականները.

1.	Բրազիլիա	68,49	(0)
2.	Գերմանիա	61,77	(+3)
3.	Իտալիա	61,10	(+1)
4.	Իսպանիա	59,12	(-2)
5.	Ռուսաստան	58,76	(+8)
6.	Հոլանդիա	57,35	(0)
7.	Արգենտինա	56,88	(+3)
8.	Ֆրանսիա	56,73	(+11)
9.	Դանիա	56,43	(+5)
10.	Նորվեգիա	55,74	(-2)

Փակագծերում 1994-ի համեմատ փոփոխություններն են

ԱՏԼԱՆՏԱ-96

Գումարվեց ՀՀ ԱՕԿ-ի գլխավոր նստաշրջանը

Երեկ տեղի ունեցավ հանրապետության ԱՕԿ-ի գլխավոր նստաշրջանը: Ինչպես տեղեկացնում է Փաստը, հիմնական թեման Ատլանտայում կայանալիք 26-րդ ամառային օլիմպիական խաղերն էին և Հայաստանի մարզիկների նախապատրաստման հարցերը: ԱՕԿ-ի նախագահ Ալեքսան Ալեքսիսյանը, բացելով նստաշրջանն, անդրադարձավ անցած մրցաշրջանում հայ մարզիկների մի շարք ազգային ելույթներին: ՀՀ սպորտային կոմիտեի պետ Արթուր Գևորգյանն իր ելույթում մասնավորապես նշեց, որ այս խաղերը կարևորվում են նրանով, որ Հայաստանի մարզիկները առաջին անգամ են հանդես գալու առանձին թիմով: Ըստ Գևորգյանի, Ատլանտայի խաղերին նախապատրաստությունը սկսվել էր դեռ 1993-ին, երբ առանձնացվել են 62 առավել հեռանկարային մարզիկներ, որոնց համար ստեղծվել էին ուսումնամարզական հավաքների նպաստավոր պայմաններ: Մրցավարժ ները մեծ էին մի քանի մարզաձևերից, որոնք կարելի է բաժանել 4 խմբի: Առաջինում կարելի է մտցնել թենիսը և սուսերամարտը: Մի քանի պատճառներով այդ մարզաձևերի ներկայացուցիչները այդպես էլ չկարողացան մասնակցել նախաօլիմպիական մրցաշարերին: Երկրորդ խմբում կարելի է մտցնել ստենդային և գնդակային հրաձգությունը, հեծանվային սպորտը և սեղանի թենիսը, որոնց ներկայացուցիչները, մասնակցելով օլիմպիադայի ընտրական մրցաշարերին, չկարողացան ձեռք բերել ուղեգրեր և այժմ միակ հույսն այսպես կոչված «վայլդ քարդն» է, որին հավակնում է միայն Հրայր Պետրոսյանը, այն էլ որպես նախորդ օլիմպիադայի չեմպիոն: Երրորդ խմբի մեջ մտնում են այն մարզաձևերը, որոնց ներկայացուցիչները օլիմպիական ուղեգրեր են ձեռք բերել: Նման հաջողության են հասել մարմնամարզիկ Նորայր Սարգսյանը, ըմբշամարտիկ Արմեն Մկրտչյանը և ծանրամարտի Հայաստանի ողջ հավաքականը: Չորրորդ խմբի մեջ մտնում են այն մարզաձևերի ներկայացուցիչները, որոնք այս տարի դեռևս հնարավորություն ունեն օլիմպիական ուղեգրեր ձեռք բերել: Մեծ հույսեր կարելի է կապել բռնցքամարտիկների, ազատ և հունահռոմեական ըմբիշների, ինչպես նաև ջրացատկորդների հետ: Նշվեց նաև, որ Ատլանտայի օլիմպիական խաղերը լուսաբանելու համար արդեն հավաստագրվել են 6 հայ լրագրողներ: Կարճառոտ ելույթով հանդես եկավ նաև Հայաստանի համայնքների «Փյունիկ» մարզական ասոցիացիայի նախագահ Հակոբ Աբրահամյանը, որը նշեց, թե օլիմպիական խաղերին զուգահեռ անցկացվող համայնքների օլիմպիադային կմասնակցեն երկու հայ մարզիկներ, որոնք հանդես կգան առաջատար ձին սպորտի և ծանրամարտի մրցումներում:

Եզրափակելով նստաշրջանը՝ Ալեքսան Ալեքսիսյանը նշեց, որ ստեղծվել է «Ատլանտա-96»-ի շտաբ, որը կզբաղվի հայ մարզիկների նախապատրաստման, ինչպես նաև հետագայում 2000 թ. օլիմպիական խաղերին նրանց մասնակցության հարցերով:

ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆ

Վրաց ֆուտբոլիստն Անգլիայի լավագույններից

Ռուսաստանում հանդես եկող 1995 թ. արտասահմանցի 10 լավագույն ֆուտբոլիստները: Լեգիոներների ցուցակը գլխավորում է ֆրանսիացի Էրիկ Կանտոնան, որը հանդես է գալիս «Մանչեսթեր Յունայթեդ» թիմում: Կանտոնան 5-րդ մրցաշրջանն է անցկացնում Անգլիայում: Առաջին 3 մրցաշրջանում նախ «Լիդսում», ապա «Մանչեսթեր Յունայթեդում» Էրիկ Կանտոնան 3 անգամ անընդմեջ դարձել է Անգլիայի չեմպիոն, որն աննախադեպ է:

Երկրորդը բրազիլացի Ժունինյոն է, որը հանդես է գալիս «Միդլսբրո» թիմում: Երրորդ տեղը տրվել է Էնտոնի Երբոային, որը հիմա Գանայի հավաքականի կազմում մասնակցում է Աֆրիկայի առաջնությանը և կիսաեզրափակիչի ուղեգիր է ձեռք բերել: Երբոան հանդես է գալիս «Լիդս» թիմում:

Ուշագրավ է, որ 10 լավագույնների թվում է նաև Վրաստանի հավաքականի խաղացող Գեորգի Կինկլաձեն, որը հանդես է գալիս «Մանչեսթեր Սիթի» թիմում: Կինկլաձեն անգլիական առաջին ֆուտբոլիստն է, որը խոշոր գումարով (2,8 մլն ֆունտ ստեռլինգ) վաճառվել է անգլիական թիմին: Տեղին է նշել, որ նա միավորների չնչին տարբերությամբ է զիջել 8-րդ տեղը գրաված

Գեորգի Կինկլաձեն

աշխարհահռչակ Ռուդ Գուլիտին, որը հիմա խաղում է «Չելսի» թիմում:

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

«Ֆրանս ֆուտբոլը» Հայաստանի հավաքականի պարտության մասին

«Ֆրանս ֆուտբոլն» իր վերջին համարում (23 հունվար, 1996 թ.) անդրադարձել է Հայաստանի հավաքականի 0-6 հաշվով պարտությանը Մարոկկոյի հավաքականից: Փոքրիկ հոդվածում մասնավորապես գրված է, որ անկայունության ձեռք բերելուց հետո Հայաստանի հավաքականն առաջին անգամ է խոշոր հաշվով պարտություն կրում: «Իհարկե, դա չի կարելի բացատրել միայն վնասվածք ունեցող Արամայիս Տոնոյանի և Մոսկվայի «Լոկոմոտիվում» հանդես եկող Սարգիս Հովհաննիսյանի բացակայությամբ, որը իր թիմի հետ ըշտապայության է մեկնել: Միամամանակ պետք է նշել, որ այդ խաղը տեղի է ունեցել Հայաստանի առաջնության ավարտից 2 ամիս հետո», գրված է հոդվածում: «Ֆրանս ֆուտբոլն» իր նույն համարում, տպագրել է նաև Հայաստան-Մարոկկո հանդիպման տեխնիկական տվյալները և թիմերի կազմերը, որոնք, անկասկած, հետաքրքրություն կառաջացնեն ֆուտբոլային վիճակագիրների մոտ:

ՄԱՐՈԿԿՈ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ 6-0 (4-0)

Վիտրոլ, 17 հունվարի, 400 հանդիսական: Մրցավար Մ. Բասսա: Գնդակներ խփեցին՝ Հաջարի (5, 37), Բասիր (31), Խալֆի (39), Հադդա (82), Ֆելաֆի (85):

ՀԱՅԱՍՏԱՆ - Հարություն Աբրահամյան, Հակոբ Արտոյան, Տիգրան Գասպարյան (Երվանդ Կրբաշյան), Սարգիս Հովսեփյան, Հարություն Վարդանյան (Վարդան Խաչատրյան), Արթուր Պետրոսյան, Ռաֆիկ Գրիգորյան, Հակոբ Տեր-Պետրոսյան (Վարազդատ Ավետիսյան), Հովսեփ Միքայելյան, Արմեն Շահգելդյան, Արթուր Քոչարյան: Գլխավոր մարզիչ՝ Սամվել Դարբինյան:

ՄԱՐՈԿԿՈ - Ասար, Խալֆի (Զաանանի), Ռոսսի (Փահմի), Նեկրոզ, էլ Գուսի, Զարհաուի (Ազամի), Հաջարի, Բասիր, Հադդա (Բեդդա), Ահանախ (Քոնդո), Ելահե (Զրինոռա): Գլխավոր մարզիչ՝ Մր Հորմադեր

ՍՊՈՐՏ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Օրվա հետքերով

ՍՏՐԱՍԲՈՒՐԳ

Եվրախորհուրդը պահանջել է Ռուսաստանից հրաժարվել «մերձավոր արտասահման» գաղափարից

ՍՏՐԱՍԲՈՒՐԳ, 30 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ-AFP. Եվրոպայի Խորհրդի պատգամավորները ուրբաթ օրը թվարկեցին այն պայմանները, որոնք պետք է բավարարի Ռուսաստանը որպես այդ կազմակերպության անդամ, քանի որ հինգշաբթի օրը տեղի ունեցած քվեարկությամբ Մոսկվան ընդունվել է այդ համաեվրոպական կազմակերպության մեջ: Մի առանձին հայտարարության մեջ պատգամավորները նշել են, որ Մոսկվան պարտավորվել է դատարանի առաջ կանգնեցնել նրանց, ովքեր կասկածվում են մարդու իրավունքների ոտնահարման մեջ, «մասնավորապես Չեչնիայի դեպքերի հետ կապված իրադարձություններում»: Հայտարարության մեջ նշվում է, որ իրենք խստորեն դատապարտում են Չեչնիայում տեղի ունեցած վերջին դեպքերը: Ինչ վերաբերում է Պերվոմայսկոյե գյուղում տեղի ունեցած պատանդների հետ կապված դեպքերին, այդտեղ նշվում է. «Ռազմական ուժի չափազանցված կիրառումը շատ անմեղ մարդկանց կյանք է արժեցել և խախտել է միջազգային մարդասիրական օրենքը»: Հայտարարությունը թվարկում է Ռուսաստանի կողմից ընդունված 25 պայմանները, որոնք նշված են Խորհրդին միանալու Ռուսաստանի դիմումի մեջ: Դրանց մեջ հիշատակության արժանի են հետևյալները.

– Եվրախորհրդին միանալուց հետո ստորագրել Մարդու իրավունքների եվրոպական Կոնվենցիան, դրանից հետո մեկ տարվա ընթացքում վավերացնել այն և ճանաչել Եվրոպական դատարանի լիազորությունը.

– Եվրոպական Կոնվենցիային միանալուց հետո մեկ տարվա ընթացքում ընդունել խաղաղ պայմաններում մահապատիժն արգելող օրենք, և խորհրդին միանալու օրվանից դադարեցնել մահվան դատավճիռների ի կատար ածումը նույնպես մեկ տարով.

– Ստորագրել տանջանքը, անմարդկային և ստորացուցիչ վերաբերմունքը կամ պատիժն արգելող Եվրոպական կոնվենցիան.

– Ստորագրել փոքրամասնական խմբերը պաշտպանող Եվրոպական Կոնվենցիան.

– Ստորագրել տեղական ինքնակառավարման և շրջանային ու փոքրամասնության լեզուներին վերաբերող Եվրոպական խարտիան.

– Միջազգային, ինչպես նաև ներքին հակասությունները լուծել խաղաղ ճանապարհով, վիճելի միջազգային սահմանային պրոբլեմները լուծել համաձայն միջազգային օրենքի սկզբունքների.

– Չեղյալ հայտարարել այն սխալ սկզբունքը, թե իբր գոյություն ունի արտասահմանի երկու տեսակ, այդ թվում «մերձավոր արտասահման» կոչվող հատուկ ազդեցության գոտում գտնվող երկրներ.

– Արագորեն լուծել այն հարցերը, որոնք կապված են Եվրախորհրդի անդամ երկրների սեփականության վերադարձման հետ, մասնավորապես 1945 թվականին Մոսկվա տեղափոխված արխիվների.

– Երաշխավորություն տալ, որ Մարդու իրավունքների ԱՊՀ Կոնվենցիայի կիրառումը չի հակասում մարդու իրավունքների Եվրոպական Կոնվենցիային.

– Եթե ոչ վերացնել, ապա նվազեցնել դաժան վերաբերմունքը և մահվան դեպքերը զինված ուժերում ռազմական գործողություններից դուրս.

– Խստորեն հարգել Միջազգային հումանիտար օրենքի պայմանագրի կետերը, ներառյալ նաև իր տարածքում զինված հակամարտության դեպքում.

– Բարեխղճորեն համագործակցել միջազգային մարդասիրական կազմակերպությունների հետ և հնարավորություն տալ նրանց գործունեություն ծավալելու իր տարածքում նրանց լիազորություններին համապատասխան:

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

Զյուգանովի մրցակցության դեպքում Ելցինի թիմը կփորձի կորզել Ժիրինովսկու ձայները

Անգլիական թերթը Ելցինի և Ժիրինովսկու մասին

Երեքշաբթի օրվա անգլիական «Ինդեփենդենթ» թերթն անդրադառնալով Ռուսաստանի հունիսին կայանալիք նախագահական ընտրություններին գրում է, թե նախագահ Ելցինի վերընտրվելու հեռանկարները բարելավելու հույսով նրա շրջապատը փորձում է Վլադիմիր Ժիրինովսկուն իր կողմը գրավել: Թերթում այդ 2 քաղաքական գործիչների լուսանկարն է տպված և տակը հետևյալ մակագրությունն է արված. «Տարօրինակ զույգ: Ժիրինովսկին պահանջում էր 6 նախարարների փոխել, Ելցինն այդ ցուցակից հինգին արդեն իսկ փոխել է»:

Թերթը գրում է. «Կառավարական վերնախավում ազդեցիկներից, իսկ Դաղստանում ելուզակներից հետո Ելցինն այժմ իր հանդեպ վստահությունը կորցնել սկսող Ռուսաստանի և Արևմուտքի իր կողմնակիցներին փորձում է համոզել, թե այս ամենն ընդամենը մարտավարական քայլեր են, որոնց նպատակը ընտրություններում պարտություն չկրելն ու կոմունիստների կրկին վերադառնալը թույլ չտալն է: «Բարեփոխումները, ասում է նա, կշարունակվեն»: Բայց եթե այդպես է, տարօրինակ է, որ Ելցինն ու նրա թիմը փորձում են Ժիրինովսկուն «յուղել»», գրում է թերթը:

«Ինդեփենդենթի» կարծիքով, Ելցինի հաշվարկն այսպիսին է. եթե ընտրությունների երկրորդ փուլում նրա մրցակիցը Զյուգանովը դառնա, ապա Ռուսաստանի նախագահի թիմը կփորձի Ժիրինովսկուն համոզել, որ նա իր կողմնակիցների ձայները Ելցինին տա: Թերթի կարծիքով, այդ մարտավարությունը Ժիրինովսկուն էլ շատ առավելություններ կտա: ՌԼԴԿ-ի առաջնորդը գիտի, որ ինքը հաղթելու քիչ հնարավորություն ունի, սակայն ընտրություններից առաջ նա կառավարությունում պաշտոններ գրավելու և որոշումներ ընդունելու, ավելի ճիշտ «մեծ փողերին» հասնելու հնարավորություն է ուզում ստանալ:

Գ. Է.-Տ.

ԱՐԼԻԱՆ

Սպասարկման և վաճառքի ինստիտուտ

դասընթացներ է կազմակերպում «ԱՐԼԻԱՆ» խորհրդատվական գործակալությունը:
Դասընթացները ավարտողները կստանան համապատասխան վկայականներ և գործակալության աջակցությամբ կտեղավորվեն աշխատանքի:
Ցանկացողները կարող են դիմել մինչև փետրվարի 10-ը «Նաիրի» կինոթատրոնի շենքում գտնվող աշխատասենյակ:

Հեռ.՝ 56-54-31, 22-17-23

ԱՇԽԱՐՀ

«Իսրայելը չի ճանաչում Լեռնային Ղարաբաղը որպես պետություն»

ԲԱՔՈՒ, 31 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ադրբեջանում Իսրայելի դեսպան Էլիեզեր Էսվոտը հանդիպում է ունեցել նախագահ Հեյդար Ալիևի հետ: Անդրադառնալով ղարաբաղյան հիմնախնդրին դեսպանը նշել է, որ հակամարտող կողմերի ուղղակի բանակցություններ վարելու ձգտումը թույլ է տալիս մտածել, որ հակամարտության վերջնական լուծումը մոտ է: Նրա կարծիքով, կողմերն իրենք պետք է լուծեն խնդիրը: «Լեռնային Ղարաբաղը լավագույն դեպքում ինքնավարություն կստանա, սակայն անկախ պետություն ստեղծելու նրանց հույսերն անհիմն են, քանի որ ոչ ոք այդ կազմավորումը որպես պետություն չի ճանաչում», ասել է դեսպանը: Ադրբեջանում Իսրայելի դեսպանը հայտարարել է, որ իր երկիրը չի ճանաչում Լեռնային Ղարաբաղը որպես անկախ պետություն:

Կլաուս Քինկելը բանակցություններ է վարելու Իրանի հետ

ԹԵՀՐԱՆ, 31 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Ասոշիեյթեդ պրես» գործակալության համաձայն, Գերմանիայի պաշտոնական մի ներկայացուցիչ հայտարարել է, թե երկրի արտգործնախարար Քինկելը պատրաստվում է այցելել Թեհրան: Այցելության օրակարգի վերաբերյալ ներկայացուցիչը ոչինչ չի հայտնել: Գործակալությունը նշել է, որ հակառակ Վաշինգտոնի ընդդիմությանը, նա Իրանի հետ Գերմանիայի փոխհարաբերությունները բարելավելու կողմնակից է: Ինչպես գրում է գերմանական «Տագես ցայտունգ» թերթը, Քինկելը մտադիր է բովանդակալից բանակցություններ վարել Իրանի հետ:

Չինաստանը մտադիր չէ անվերջ հետաձգել Տայվանի վերամիավորումը

ՊԵԿԻՆ, 31 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՏ DPA: Չինաստանը չի հետաձգում Տայվանի վերամիավորումը «մինչև անվերջություն», գրել է կոմկուսի օրգան «Ժենմին ժիբաո» թերթը: Միավորումը հնարավոր չէ իրագործել մի գիշերում, բայց և չի կարող հետաձգվել անվերջ, ասվում է հոդվածում: Թերթը նշում է, որ Հոնգկոնգի և Մակաոյի միացումը Չինաստանին (համ. 1997 և 1999 թ.) առավել կարևոր է դարձնում Տայվանի խնդիրը: Հոդվածում նշված է նաև, որ Չինաստանի ղեկավարությունը «երբեք չի խոստանա» ուժ չգործադրել:

Մեկ միլիոն նոր քաղաքացիներ Եվրամիության երկրներում

Եվրահամայնքի Մոսկվայի պատվիրակության հրատարակած «Եվրոպա» հանդեսի հունվար-փետրվարյան համարի լրատվության համաձայն, եվրոպական մի տեղեկագիր վերջերս պարզել է, որ 1991-93 թվերի ընթացքում մոտ 1 միլիոն օտարերկրացիներ բնակություն են հաստատել և քաղաքացիություն ստացել Եվրամիության անդամ երկրներում: Նոր քաղաքացիների մեծամասնությունը եկել է նախկին Հարավսլավիայից, Մարոկկոյից և Թուրքիայից: Ամենաշատ նորեկներ ընդունել են Ֆրանսիան, Մեծ Բրիտանիան, Նիդեռլանդները, Բելգիան, Լյուքսեմբուրգը և Գերմանիան: Տեղեկագիրը նաև նշել է, որ ընդհանուր առմամբ քաղաքացիություն ընտրելիս ներգաղթողները նախընտրությունը տալիս են այն երկրին, որտեղ արդեն գոյություն ունի իրենց ազգի ներկայացուցիչների համայնք: Թունիսցիների և ալժիրցիների 80 տոկոսը, օրինակ, նախընտրում է Ֆրանսիան: Հետաքրքրական է, որ միևնույն ժամանակահատվածում 36 հազար եվրոպացիներ եվրահամայնքին չանդամակցող երկրներ են դիմել նոր քաղաքացիություն ստանալու խնդրանքով:

ԳՆՈՒՄ ԵՄ

Համակարգիչ IBM 386:
Զանգահարել
63-70-57, 55-07-83:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

Էժան գնով սեփականացված խանութ 120 քմ մակերեսով: Հասցեն Դավիթ Բեկ
Զանգահարել 531773, 531017 հեռախոսահամարներով:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

5 սենյականոց բնակարան (95 քմ), վերնահարկով (45 քմ): Ընդհանուր մակերեսը 140 քմ Աջափնյակում (Հանրապետական հիվանդանոցի մոտ), 4 հարկանի նոր շենքում:
Հեռ. 58-18-41, 34-25-86:

ԱՓՅՈՒՆ
տեղեկատու

ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ ԵՆՔ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ

■ «Ափյուն» տեղեկատուն հրավիրում է աշխատանքի բարձրագույն կրթությամբ, ռուսերենին տիրապետող երիտասարդ անձանց, որոնք բնակվում են Էջմիածին, Արմավիր, Աշտարակ, Արտաշատ, Վանաձոր, Սևան, Դիլիջան քաղաքներում:

Զանգահարել
56 35 05, 58 13 51,
58 91 67

@rminco
Global Telecommunications

ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՑԱՆՑ
ԱՐՄԻՆԿՈ ԱՅՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄ Է.

✔ էլեկտրոնային փոստ (E-mail)
✔ INTERNET հարուստ տվյալների բազայի մուտք
✔ Օպերատիվ ինֆորմացիա ամբողջ աշխարհից Ձեր կոմպյուտերի էկրանի վրա
✔ Հնարավորություն Ձեր մասին տեղեկացնելու ամբողջ աշխարհին

Մեր հասցեն.
Երևան, Իսահակյան 28, 3 հարկ
✆ 52-63-26, Fax: 28-50-82
E-mail: support@arminco. com.

SARDARAPAT Co. LTD

«ՍԱՐԴԱՐԱՊԱՏ» ՍՊԸ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ Է
[illegible] ՉԱՐԹԵՐՈՎ
ԵՐԵՎԱՆ-ԲԵՅՐՈՒԹ-ԵՐԵՎԱՆ
14 ՕՐ, ԱՌԱՆՑ ՀՅՈՒՐԱՆՈՑԻ
7 ՕՐՎԱ ԳՐԱՎԻՉ ՃԱՄՓՈՐԴՈՒԹՅԱՆ
ԵՐԵՎԱՆ-ԲԵՅՐՈՒԹ-ԵՐԵՎԱՆ
ԵՐԵՎԱՆ-ԹԵՀՐԱՆ-ԵՐԵՎԱՆ
3 աստղանի հյուրանոց, էքսկուրսիաներ
Լիբանանի և Իրանի տեսարժան վայրեր,
սնունդ, օրական 2 անգամ

A STYLE

Հասցեն՝ «Էրեբունի» հյուրանոց, 2-րդ մասնաշենք, 327 սենյակ:
Մանրամասն տեղեկությունների համար զանգահարել
56.05.82 հեռախոսահամարով

«Պարբերականի» հրատարակչության տպարան, Երևան 23, Արշակունյաց ... 69149 ... 3000 Ստորագրված է տպագրության 31. 01. 1996 Գինը 75 դրամ

digitised by A.R.A.R.@